

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Έκτακτη συνεδρίαση 19^{ης} Μαρτίου 2013

Ωρα έναρξης: 6.09 μ.μ.

Αρ. 23

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα θέμα το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί ως επείγον και να ψηφιστεί σήμερα.

Το εν λόγω θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Τέλους επί των Καταθέσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμος του 2013». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το θέμα αυτό κηρύσσεται ως επείγον και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με την παράκληση να συνέλθει, για να το μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Επίσης υπάρχει, αντιλαμβάνομαι, εισήγηση εκ μέρους του βουλευτή κ. Ζαχαρία Κουλία, για να κηρυχθεί ως επείγουσα η πρόταση νόμου που έχει καταθέσει ο ίδιος και τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας των Καταθέσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμος του 2013». Ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, για να κηρυχθεί αυτή η πρόταση ως επείγουσα. Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μπορεί να πάρει την κανονική οδό, για λόγους που έχουν... Υπάρχει συναντίληψη τζιαι από τη σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Σαμψών.

Μετά ο κ. Βαρνάβα.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Θα συμφωνήσω με τον κ. Κατσουρίδη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, ως πολιτική δύναμη, βλέποντας την πρόταση του συναδέλφου, θεωρούμε ότι θα πρέπει στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής της αρμόδιας να κατατεθεί ενώπιόν της και παράλληλα να κληθούν οι αρμόδιοι, όπως ο Γενικός Εισαγγελέας και οι άλλοι, για να καταθέσουν τις απόψεις τους. Δεν ενιστάμεθα στο να συζητηθεί η πρόταση του συναδέλφου αλλά σίγουρα στην αμέσως επόμενη συνεδρία της αρμόδιας επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φύτος Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κι εμείς με τη σειρά μας, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε η πρόταση νόμου να πάρει την κανονική οδό στην αρμόδια επιτροπή και σίγουρα δεν είναι η ώρα να εξετάσουμε το περιεχόμενο, αλλά πρέπει να πάρει αυτή την πορεία και θα εξεταστεί με τη συμμετοχή όλων των αρμοδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κουλίας, παρακαλώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση έχει μπει γι' αυτό το γεγονός το οποίο έχουμε ζήσει όλοι όλες αυτές τις μέρες. Και είναι πρόταση η οποία... Ε, εντάξει, αφού αυτή είναι η θέση του σώματος, να παραπεμφθεί, αλλά η παράκληση είναι να συζητηθεί το συντομότερο δυνατόν, για να καταλάβουν οι πάντες ότι δεν μπορούν με τόσο εύκολο τρόπο να ζητούν απ' αυτό το σώμα να περνά νομοθεσίες οι οποίες είναι άκρως αντίθετες με την έννομη τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ας μην μπούμε στο περιεχόμενο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έν' για συμβολισμούς που το λέω, Πρόεδρε, για να έχουν γνώση οι φύλακες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Συνεπώς, αντιλαμβάνομαι ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών θα πρέπει να αποσυρθεί και ως εκ τούτου θα διακόψω για πέντε λεπτά, διότι αντιλαμβάνομαι ότι υπήρξε μία προεργασία. Συνεπώς, διακόπτω τη συνεδρίαση για πέντε μόνο λεπτά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Ωρα διακοπής: 6.13 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.20 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχετε ενώπιόν σας την έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Συμφωνείτε να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Τέλους επί των Καταθέσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος
Άγγελος Βότσης
Μάριος Μαυρίδης
Γιάννος Λαμάρης
Πάμπος Παπαγεωργίου
Νίκος Νικολαΐδης
Νίκος Κουτσού
Γιώργος Περδίκης

Ευθύμιος Δίπλαρος
Πρόδρομος Προδρόμου
Μαρία Κυριακού
Νίκος Νουρής
Γιώργος Λουκαΐδης
Σκεύη Κούτρα Κουκουμά
Άριστος Δαμιανού
Αθηνά Κυριακίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου
Γεώργιος Γεωργίου
Νίκος Τορναρίτης
Κυριάκος Χατζηγιάννης
Ανδρέας Μιχαηλίδης

Γεώργιος Προκοπίου
Γιώργος Βαρνάβα
Ρούλα Μαυρονικόλα
Δημήτρης Συλλούρης
Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για επιβολή τέλους επί των καταθέσεων που κατέχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα σε πιστωτικά ιδρύματα στη Δημοκρατία.

Ειδικότερα, το τέλος υπολογίζεται επί των υπολοίπων των καταθέσεων στα βιβλία των πιστωτικών ιδρυμάτων στη Δημοκρατία κατά το κλείσιμο των εργασιών τους τη 15^η Μαρτίου 2013 ως ακολούθως:

1. Για κάθε ευρώ μέχρι και είκοσι χιλιάδες (€20.000) με συντελεστή 0,00%,
2. για κάθε ευρώ πάνω από είκοσι χιλιάδες (€20.000) μέχρι και εκατό χιλιάδες (€100.000) με συντελεστή 6,75%,
3. για κάθε ευρώ πάνω από εκατό χιλιάδες (€100.000) με συντελεστή 9,90%.

Το τέλος θα μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό στο κάθε πιστωτικό ίδρυμα επ' ονόματι της Δημοκρατίας και θα διατίθεται μετά από διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών για σκοπούς διάσωσης και ανακεφαλαιοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Έναντι του τέλους θα διατίθενται στους καταθέτες μετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων στη Δημοκρατία, οι όροι της διάθεσης των οποίων θα καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναφέρονται τα ακόλουθα:

«[...]»

1. Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η επιβολή τέλους επί των καταθέσεων που κατέχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα (μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου και μη μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου) στην Κύπρο, ανεξαρτήτως νομίματος, μη λαμβανομένων υπόψη των διατραπεζικών καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο.
2. Υποκείμενοι στο τέλος είναι όλοι οι πιστωτικοί λογαριασμοί καταθέσεων, εξαιρουμένων των διατραπεζικών καταθέσεων, σε πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στη Δημοκρατία συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων από τρίτες χώρες. Εξαιρούνται οι καταθέσεις σε θυγατρικές και υποκαταστήματα Κυπριακών πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν εκτός της Δημοκρατίας.
3. Το τέλος επί των καταθέσεων αφορά την έκτακτη επιβολή στις καταθέσεις ως ακολούθως:
  - α. Για κάθε ευρώ μέχρι και είκοσι χιλιάδες (€20.000) με συντελεστή 0,00%,

β. για κάθε ευρώ πάνω από είκοσι χιλιάδες (€20.000) μέχρι και εκατό χιλιάδες (€100.000) με συντελεστή 6,75%,

γ. για κάθε ευρώ πάνω από εκατό χιλιάδες (€100.000) με συντελεστή 9,90%.

Η αποκοπή θα γίνει με βάση τα υπόλοιπα όλων των πιστωτικών καταθετικών λογαριασμών κατά το κλείσιμο των εργασιών των πιστωτικών ιδρυμάτων της 15^{ης} Μαρτίου 2013.

4. Το τέλος θα μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό στο κάθε πιστωτικό ίδρυμα επ' ονόματι της Δημοκρατίας και θα διατίθεται μετά από Διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών για σκοπούς διάσωσης και ανακεφαλαιοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα. Έναντι του τέλους θα διατίθενται στους καταθέτες μετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων στη Δημοκρατία, οι όροι της διάθεσης των οποίων θα καθορίζονται και πάλι σε Διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών.
5. Πρόσθετα, οι μετοχές που θα παραχωρηθούν στους καταθέτες θα είναι μετατρέψιμες σε ομόλογα, η απόδοση των οποίων διασφαλίζεται από τα προσδοκώμενα έσοδα του φυσικού αερίου, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω καταθέσεις παραμένουν στα πιστωτικά ιδρύματα της Δημοκρατίας για χρονική περίοδο τουλάχιστον δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου, σύμφωνα με σχέδιο που θα καθορίσει και θα εκδώσει ο Υπουργός.
6. Η ψήφιση του νομοσχεδίου έχει τεθεί ως απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή οικονομικής βοήθειας στην Κύπρο. Σε αντίθετη περίπτωση θα έχουμε τις πιο κάτω αρνητικές εξελίξεις:
  - α. Χωρίς την επιβολή τέλους δε θα μπορεί να υπάρξει πρόγραμμα για την Κύπρο, συνεπώς δε θα της παραχωρηθεί δάνειο από τα άλλα κράτη μέλη (ΚΜ) και
  - β. το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) εκτιμάται ότι θα αντισταθεί (με την απαιτούμενη πλειοψηφία δύο τρίτων) στη συνέχιση της παροχής έκτακτης ρευστότητας (ΕΛΑ) στις κυπριακές τράπεζες και
  - γ. την Πέμπτη οι καταθέτες θα προσπαθήσουν να αποσύρουν όσες πιο πολλές καταθέσεις είναι δυνατόν για δύο λόγους:
    - i. με την εκτίμηση ότι το τέλος θα επιβληθεί αργότερα, και άρα θα μπορέσουν να αποφύγουν τη σχετική επιβάρυνση,
    - ii. φοβούμενοι κατάρρευση των τραπεζών και
  - δ. δεδομένου ότι η παροχή έκτακτης ρευστότητας (ΕΛΑ) θα έχει σταματήσει, οι καταθέσεις δε θα μπορούν να αποπληρωθούν, με αποτέλεσμα τη χρεοκοπία των τραπεζών και
  - ε. οι τράπεζες θα χρειαστεί κατά πάσα πιθανότητα να εκκαθαριστούν, γεγονός που συνεπάγεται μεγάλες απώλειες για όλους τους καταθέτες (πολύ υψηλότερες από την επιβολή του τέλους) και
  - στ. τα δύο κυπριακά Σχέδια Προστασίας Καταθέσεων ενεργοποιούνται (για το ποσό των €34 δις των εγγυημένων καταθέσεων), αλλά είναι σοβαρά υποχρηματοδοτημένα και
  - ζ. το Κράτος μπορεί να αποφασίσει να παρέμβει, αλλά δεν έχει τα απαιτούμενα κεφάλαια για την παρέμβαση αυτή. Ο μόνος τρόπος για το Κράτος να παρέμβει είναι να εκδώσει ένα νέο εθνικό νόμισμα, γεγονός που σημαίνει έξοδο από τη ζώνη του ευρώ. Με αυτό δεν αποφεύγεται η χρεοκοπία των τραπεζών ούτε και του Κράτους, γεγονός που θα οδηγήσει σε μια βαθιά και μακροχρόνια ύφεση με την Κύπρο να μην είναι σε θέση να εισαγάγει βασικά αγαθά λόγω της κατάρρευσης της αξίας του νέου νομίσματος της Κύπρου και
  - η. η έξοδος από τη ζώνη του ευρώ θα συνεπάγεται έξοδο της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και
  - θ. η έγκριση του νομοσχεδίου από το Υπουργικό Συμβούλιο και η ψήφισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σήμερα είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου να καταστεί δυνατή, από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, η έγκριση της παράτασης της παραχώρησης ρευστότητας (ΕΛΑ) προς τις κυπριακές τράπεζες. [...]».

Όπως προκύπτει από το προοίμιο του προτεινόμενου νόμου, η ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο κρίνεται αναγκαία:

1. για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και για την αποφυγή οποιωνδήποτε αποσταθεροποιητικών τάσεων, οι οποίες δυνατόν να προκαλέσουν σοβαρούς κλυδωνισμούς στο σύνολο της κυπριακής οικονομίας με απρόβλεπτες κοινωνικοοικονομικές προεκτάσεις και

2. για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της απρόσκοπτης λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων στη Δημοκρατία, αφού αναγνωρίζεται η ανικανότητα εξεύρεσης χρηματοδοτικών πόρων για κεφαλαιοποίηση των πιστωτικών αυτών ιδρυμάτων που δυνατόν να προκαλέσει καταστροφικές επιπτώσεις στην οικονομία και στην κοινωνία της χώρας με σοβαρές επιπτώσεις στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων.

Σημειώνεται ότι πριν από την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έτυχε ενημέρωσης, στις 18 Μαρτίου 2013, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τόσο για το όλο ιστορικό σε σχέση με τις διαβουλεύσεις στο Eurogroup, οι οποίες κατέληξαν στο προτεινόμενο μέτρο, όσο και επί της ουσίας των προνοιών του, καθώς και επί εναλλακτικών λύσεων που στοχεύουν στην καλύτερη διασφάλιση των δικαιωμάτων των καταθετών, οι οποίοι καλούνται να καταβάλουν το προβλεπόμενο στο νομοσχέδιο τέλος.

Σημειώνεται επίσης ότι για το θέμα αυτό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προσήλθε σε σύσκεψη στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 18 Μαρτίου 2013 και ενημέρωσε όλα τα μέλη του σώματος πριν από τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού πριν από την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 18 Μαρτίου 2013 πραγματοποίησε συνεδρία έχοντας ενώπιόν της άτυπο προσχέδιο του κειμένου του νομοσχεδίου, με τη συνεννόηση ότι αυτό θα τύχει περαιτέρω διαμόρφωσης από το Υπουργικό Συμβούλιο για σκοπούς διευκόλυνσης της διαδικασίας μέχρι την κατάθεση του τελικού κειμένου του νομοσχεδίου. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Διοικητής και ο Υποδιοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και εκπρόσωποι του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Ενημερώνοντας την επιτροπή για το όλο θέμα, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όσο και ο ίδιος πριν από την αναχώρησή τους για το Eurogroup είχαν ξεκάθαρη θέση όσον αφορά την προσέγγιση για το πρόγραμμα προσαρμογής της κυπριακής οικονομίας. Επικεντρώθηκαν στην πλήρη εφαρμογή του Μνημονίου Συναντίληψης μαζί με διάφορα επιπρόσθετα μέτρα, τα οποία είχαν ως σκοπό τη μεγαλύτερη δημοσιονομική περισυλλογή, αλλά και κάποιο συμβολισμό, όπως ήταν ο εταιρικός φόρος, και είχαν τοποθετηθεί κάθετα ενάντια σε κάθε είδος άμεσου ή έμμεσου κουρέματος καταθέσεων.

Κατά τη συζήτηση στο Eurogroup οι στόχοι οι οποίοι τέθηκαν από τους εταίρους, όπως ο ίδιος δήλωσε, ήταν άδικοι. Ειδικότερα, οι εταίροι υποστήριξαν ότι το δημόσιο χρέος δεν μπορεί να ξεπεράσει το 100% του ΑΕΠ της χώρας μέχρι το 2020 και ότι από τα €17,5 δις που χρειαζόμαστε μόνο τα €10 δις θα μπορούσε να παραχωρηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ τα υπόλοιπα έπρεπε να εξευρευθούν από ίδιους πόρους. Υπό τις περιστάσεις, η δική μας πλευρά αντιπρότεινε άλλα μέτρα, όπως τη φορολόγηση των τόκων για μια τριετία, η οποία θα απέφερε επιπρόσθετα έσοδα, τα οποία σε συνδυασμό με τα άλλα μέτρα θα μπορούσε να πλησιάσουν σε αυτά τα οποία μας ζητούνταν.

Η στάση ιδιαίτερα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, αλλά και της Γερμανίας, της Φινλανδίας, της Ολλανδίας και άλλων χωρών, όπως ο ίδιος επισήμανε, ήταν τελείως διαφορετική. Οι εν λόγω χώρες επέμεναν σε ένα κούρεμα των καταθέσεων, το οποίο η δική μας πλευρά απέρριπτε, υποστηρίζοντας ότι θα ήταν καταστροφικό και για την Κύπρο, καθώς και για την Ευρωζώνη. Στα πλαίσια της διαπραγμάτευσης απειλήθηκε η πλευρά μας ότι, εάν δε συμφωνούσε με την πρότασή τους για επιβολή τέλους στις καταθέσεις ως συμβιβαστική λύση, θα προχωρούσαν με το κλείσιμο των δύο μεγάλων τραπεζών με πολύ αρνητικές επιπτώσεις.

Υπό τις περιστάσεις, η κυπριακή πλευρά έκρινε ότι έπρεπε να αποδεχθεί αυτή την ολιγότερο οδυνηρή λύση ως αντάλλαγμα της οικονομικής βοήθειας των €10 δις για στήριξη της οικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της ευρωπαϊκής πλευράς ότι για το συμφέρον της χώρας θα ήταν πιο σωστό να γίνει μια εφάπαξ προσαρμογή οδυνηρή μεν, η οποία όμως να καθιστά τουλάχιστον το δημόσιο χρέος διαχειρίσιμο, ώστε οι επόμενες γενιές να έχουν την ευκαιρία να κάνουν μια καινούρια αρχή με μια οικονομία η οποία θα έχει την ευκαιρία να ανθίσει.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, ο υπουργός ανέφερε πως η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας πόσο καταστροφικό θα ήταν το ενδεχόμενο κλείσιματος των τραπεζών με επέκταση σε όλο το χρηματοοικονομικό σύστημα, κρίνει ότι, παρ' όλο που τέτοιες ρυθμίσεις δεν έχουν επιβληθεί σε καμιά άλλη χώρα της Ευρωζώνης και εγκυμονούν μεγάλους κινδύνους, αφού δεν ξέρουμε πώς επηρεάζουν την εμπιστοσύνη ούτε πώς θα επηρεάσουν της Ευρωζώνης, με την αρωγή της ΕΚΤ, η οποία θα δώσει απεριόριστη βοήθεια ρευστότητας, ώστε να μπορέσουν να ορθοποδήσουν οι τράπεζες, οι ρυθμίσεις αυτές θα αποτελέσουν μια οδό η οποία δίνει την καλύτερη ευκαιρία να ξεφύγουμε από την κρίση.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι το νομοσχέδιο ετοιμάστηκε στη βάση των αποτελεσμάτων του Eurogroup, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση της Κύπρου, εκφράζοντας τη

γνώμη του ως προς τη νομική πτυχή του νομοσχεδίου. Ο ίδιος δήλωσε πως, σε περίπτωση που το εν λόγω νομοσχέδιο ψηφισθεί από τη Βουλή σε νόμο και ο νόμος αυτός τυχόν προσβληθεί ενώπιον δικαστηρίου, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει βάσιμα επιχειρήματα προς υποστήριξή του υπό το φως κυρίως των συνθηκών που αυτός ψηφίστηκε.

Ο Διοικητής της ΚΤΚ, εκφράζοντας τις απόψεις του επί των προνοιών του νομοσχεδίου, εισηγήθηκε όπως εξαιρεθούν από τις πρόνοιές του οι ασφαλισμένες καταθέσεις, δηλαδή καταθέσεις μέχρι €100.000, ώστε να προστατευθεί το τραπεζικό σύστημα της χώρας. Όπως ο ίδιος εξήγησε, η προστασία του τραπεζικού συστήματος της Κύπρου μπορεί να διασφαλιστεί μέσω της ανάκτησης της εμπιστοσύνης των καταθετών έναντι των τραπεζών, η οποία θα επιτευχθεί εάν προστατευτούν όλοι οι ασφαλισμένοι καταθέτες, οι οποίοι αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού. Συναφώς, εισηγήθηκε όπως επανεξεταστούν οι συντελεστές του τέλους επιβάρυνσης των καταθέσεων που προβλέπονταν στο αρχικό προσχέδιο του νομοσχεδίου που είχε ενώπιόν της η Επιτροπή.

Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής ανταλλάχθηκαν απόψεις μεταξύ των μελών της επιτροπής για σκοπούς ενδεχόμενης βελτίωσης των προνοιών του νομοσχεδίου και μελετήθηκαν εισηγήσεις και θέσεις των αρμοδίων σε σχέση με τις ενδεχόμενες συνέπειες που θα είχε για την οικονομία της Κύπρου τόσο η έγκριση του νομοσχεδίου όσο και μια ενδεχόμενη απόρριψή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού πραγματοποίησε νεότερη συνεδρία επί του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στις 19 Μαρτίου 2013, κατά την οποία είχε την ευκαιρία να εξετάσει το κείμενο του νομοσχεδίου όπως αυτό εγκρίθηκε τελικά από το Υπουργικό Συμβούλιο πριν όμως από την τυπική κατάθεσή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για σκοπούς διευκόλυνσης της όλης διαδικασίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Διοικητής και ο Υποδιοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και του International Banks Association.

Κατά τη συζήτηση αυτή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών παρουσίασε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου όπως αυτές διαμορφώθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και αναλύονται πιο πάνω, διευκρινίζοντας ότι η πολιτική ενημέρωση της επιτροπής έχει ήδη γίνει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας επισήμανε στην επιτροπή ότι η ΚΤΚ, σε συνεννόηση με την ΕΚΤ, θεωρεί ότι οι προτεινόμενοι συντελεστές, παρά τις διάφορες συζητήσεις που έγιναν με την τρόικα και με άλλους, όπως προτείνονται δεν προστατεύουν τις ασφαλισμένες καταθέσεις μέχρι €100.000, καθώς και ότι άποψη του ίδιου και της ΕΚΤ είναι ότι πρέπει το τέλος μέχρι €100.000 να είναι μηδενικό. Σε μια τέτοια περίπτωση, για να συγκεντρωθεί το επιθυμητό ποσό, πρέπει ο συντελεστής για καταθέσεις πάνω από €100.000 να είναι υψηλότερος, δηλαδή γύρω στο 15,6%.

Οι εκπρόσωποι του Διεθνούς Συνδέσμου Τραπεζών εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την προώθηση οποιουδήποτε νομοσχεδίου θα επιβάλλει τέλος επί των καταθέσεων και εξήγησαν τις καταστροφικές συνέπειες που αυτό θα μπορούσε να επιφέρει στην οικονομία της Κύπρου.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου εξέφρασε την ανάγκη ψήφισης του προτεινόμενου νόμου, ενώ παράλληλα υπέβαλε αριθμό εισηγήσεων για περαιτέρω βελτίωση του νομοσχεδίου αυτού.

Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής, τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν ερωτήσεις στους παρευρισκομένους τόσο για την ουσιαστική πτυχή του νομοσχεδίου όσο και για τη νομική πτυχή του.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι γνωρίζουμε ότι αυτή η συνεδρία είναι ίσως η πιο σημαντική, αλλά και κρίσιμη ταυτόχρονα στην ιστορία του κυπριακού κοινοβουλίου. Δεδομένου ότι δεν κατορθώσαμε να βρούμε την απαραίτητη τρίτη επιλογή, θεωρώ πως μια αναβολή της σημερινής συνεδρίας μπορούσε να δώσει την ευκαιρία σε όλους μας και στον τόπο μας για εξεύρεση κάποιας λύσης που θα έδινε τέρμα στους μεγάλους κινδύνους που η πατρίδα μας διατρέχει. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, αιτούμαστε, αν είναι δυνατόν, αναβολή έστω και για αύριο της σημερινής συζήτησης και εκ των προτέρων δηλώνουμε απόλυτο σεβασμό στην όποια απόφαση της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου έχει ζητήσει το λόγο.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβανόμαστε σίγουρα ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις την κρισιμότητα των στιγμών. Η κρισιμότητα των στιγμών επιβάλλει -και ο λαός ο ίδιος απαιτεί- ο καθένας και ο κάθε πολιτικός χώρος, το κάθε πολιτικό κόμμα να αναλάβει απέναντι σ' αυτό το λαό τις δικές του ευθύνες για το μέλλον του τόπου.

Ενώπιόν μας σήμερα έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο, παίρνοντας τα μηνύματα, έχει την κάθετη αντίθεση του κυπριακού λαού, αλλά, χωρίς να προκαταλάβω, να θέλω να προκαταλάβω, και των πολιτικών κομμάτων. Δεν είναι σίγουρα η ώρα της αντιπαράθεσης ούτε την επιδιώκουμε, αλλά την ίδια στιγμή έφτασε η ώρα και έχουμε δώσει επαρκή χρόνο, για να συζητηθεί το εν λόγω νομοσχέδιο και να φτάσει εδώ που έχει φτάσει. Με βάση λοιπόν και τα όσα έχουμε πει στη σύσκεψη αρχηγών, εμείς επιθυμούμε να γίνει σήμερα η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Βαρνάβα και μετά ο κ. Καρογιάν.

Ορίστε, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας από εμάς δεν αμφισβητεί σήμερα ενώπιον της ολομέλειας αυτής ότι μπορεί να είναι η κρισιμότερη συνεδρία αυτού του σώματος. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι η πρόταση την οποία έχουμε ενώπιόν μας σήμερα μας έχει προβληματίσει, μας έχει απασχολήσει τις τελευταίες μέρες, δημιουργώντας μάλιστα μέσα στο λαό μια αναστάτωση.

Η άποψη η δική μας είναι ότι θα πρέπει να δώσουμε στο τέλος της ημέρας μια απάντηση σ' αυτό το λαό και ως υπεύθυνο κοινοβούλιο θεωρώ ότι, όσο αναβάλλεται η συζήτηση αυτού του θέματος, διαιωνίζονται περαιτέρω τα προβλήματα. Γι' αυτό το λόγο κι εμάς, ως έχει συζητηθεί και στη σύσκεψη των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων, η επιθυμία μας είναι να συζητηθεί σήμερα αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο κ. Καρογιάν.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Τις τελευταίες μέρες, κύριε Πρόεδρε, έχει αναπτυχθεί ένας συλλογικός προβληματισμός γύρω από τα τεκταινόμενα. Δόθηκαν κάποιες μέρες αναβολής. Νομίζω ότι άρχισαν να αποκρυσταλλώνονται και δυναμικές αλλά ταυτόχρονα και οι συνθήκες και επιτέλους θα πρέπει να υπάρξουν σαφείς τοποθετήσεις. Η αβεβαιότητα δε νομίζω να υποβοηθεί κάποιον τώρα. Αυτό το σώμα θα πρέπει να τοποθετηθεί ευθαρσώς, καθαρά, να στείλει τα δικά του μηνύματα. Αντιλαμβάνομαι ότι γινόταν μια μεγάλη διεργασία τις προηγούμενες μέρες, ακόμα και σήμερα και είμαι βέβαιος και αύριο και μεθαύριο. Όμως εκείνο που θέλω να πω είναι ότι τώρα όλοι καλούμαστε να τοποθετηθούμε μπροστά στην ιστορία και μπροστά στις ευθύνες μας για το μέλλον αυτού του τόπου.

Γι' αυτό το λόγο, όπως έχουμε τοποθετηθεί και στη σύσκεψη των αρχηγών, παρά και τη δικιά μας αρχική σκέψη ή προβληματισμό, ότι ίσως μια αναβολή να βοηθούσε για ακόμα μια μέρα, νιώθω ότι είναι η ώρα και σήμερα θα πρέπει να στείλουμε το δικό μας μήνυμα ως Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Καρογιάν.

Παρακαλώ, ο κ. Συλλούρης και μετά ο κ. Περδίκης και θα προχωρήσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλες αυτές τις μέρες εργάστηκα πολύ συνειδητά πάνω στην προσέγγιση ότι χρειαζόμαστε μία άλλη επιλογή, μία τρίτη προσέγγιση. Πίστευα μάλιστα ότι αυτή η άλλη επιλογή έπρεπε από όλους μας να ήταν έτοιμη πριν την ψηφοφορία. Έγιναν αρκετές βελτιώσεις. Έγιναν πάρα πολλά πράγματα και ελπίζω να φέρουν αποτέλεσμα από όλες τις πλευρές. Όμως δυστυχώς δεν έχουμε αυτή την τελική άλλη απάντηση στο πρόβλημά μας, το οποίο θα το έχουμε και αύριο, ό,τι και αν ψηφιστεί σήμερα, και δεν προδικάζω τίποτε. Γι' αυτό το λόγο

πιστεύω ότι άλλη μία μέρα περισσότερο δε θα βοηθήσει στο να βρούμε αυτή την άλλη λύση. Ας τη βρούμε αύριο μετά από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε την εντύπωση ότι η αναβολή των τελευταίων ημερών έδωσε την ευκαιρία και στις ευρωπαϊκές δυνάμεις, τους δήθεν συμμάχους και φίλους, να αντιληφθούν το μέγεθος του λάθους τους, έδωσε την ευκαιρία και σ' εμάς τους ίδιους να επεξεργαστούμε εναλλακτικά σενάρια και έδωσε και την ευκαιρία σε κάποιους φίλους μας, που θα έπρεπε να είναι φίλοι μας με περισσότερη σταθερότητα, να σκεφτούν κι εκείνοι κάποια εναλλακτικά σενάρια. Δεν είμαι σίγουρος αν ακόμα μία μέρα θα βοηθήσει σ' αυτή τη διαδικασία ωρίμασης. Μπορεί και να έχουμε φτάσει πλέον στην κορυφή της ωρίμασης και οποιαδήποτε περαιτέρω αναβολή να φέρει τα αντίθετα αποτελέσματα, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη ότι φαίνεται ότι είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε αποφασιστικά μπροστά. Θα δεχόμουν την αναβολή, αν υπήρχε μια ομοθυμία. Από τη στιγμή που δεν υπάρχει σχέδιο γι' αυτή την αναβολή και υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, θα ταχθώ κι εγώ ενάντια στην αναβολή, καλώντας όλους να προχωρήσουμε αποφασιστικά στο επόμενο βήμα, που είναι η διεκδίκηση των εναλλακτικών προτάσεων που έχουμε μπροστά μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ως εκ τούτου, προχωρούμε. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Θα παρακαλέσω να ακολουθήσουμε τη διαδικασία που ακολουθείται συνήθως στη συζήτηση του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού.

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας έχει το λόγο, αν θέλει να ομιλήσει για πέντε λεπτά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η Βουλή συνέχεται σε δύσκολες ώρες, οικονομικά δύσκολες, αλλά τα ερωτήματα νομίζω που έχουμε να απαντήσουμε όλοι μας είναι σχετικά πολύ εύκολα. Εκείνο που προκαλεί το δραματικό της εξέλιξης ποιο είναι; Σε αυτή την ημικατεχόμενη πατρίδα και οι πλείστοι εκ των συναδέλφων που είναι εδώ, όλοι μας, οι μέτριοι μαθητές, οι αδύνατοι και οι άριστοι, από τους δασκάλους μας έχουμε διδαχθεί, έχουμε προικοδοτηθεί με το εξής σπουδαίο αξίωμα: Πρέπει να είμαστε σωστοί άνθρωποι και να έχουμε συνέπεια λόγων και έργων και ότι τα περιουσιακά στοιχεία οποιουδήποτε, γείτονα, συμπατριώτη, είναι σεβαστά και απαραβίαστα.

Τούτη η πολιτεία, την οποία άλλοι εχθίσαν το '55-'59 και είναι έξι πόδια κάτω από τη γη εδώ στα φυλακισμένα μνήματα και ανά το παγκύπριο έχουν συλληφθεί και φυλακιστεί και υποφέρουν άχρι ημερών, μας έδωσε αυτό το σύνταγμα, το οποίο άπαντες έχουμε δώσει διαβεβαίωση ότι θα το τιμούμε και θα το σεβόμεθα. Και εις το άρθρο 23 του συντάγματος λέει: «Έκαστος, μόνος ή από κοινού μετ' άλλων, έχει το δικαίωμα να αποκτά, να είναι κύριος, να κατέχει, απολαύει ή διαθέτει οιαδήποτε κινητήν ή ακίνητον ιδιοκτησίαν και δικαιούται να απαιτεί το σεβασμό του τοιούτου δικαιώματος αυτού». Και εις το άρθρο 24, στην παράγραφο (4), λέει: «Ουδείς φόρος, τέλος ή εισφορά οιασδήποτε φύσεως, εξαιρείσει των τελωνειακών δασμών, δύναται να είναι καταστρεπτικής ή απαγορευτικής φύσεως».

Και προς μεγάλη έκπληξη του κυπριακού λαού και πολύ περισσότερο ημών των βουλευτών, ενταγμένοι και συντεταγμένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου εναποθέσαμε όλες μας τις ελπίδες και το μέλλον μας, όπου εκεί ισχύει η σύμβαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το ευρωπαϊκό κεκτημένο, προχθές κατ' απρεπή τρόπο -να μην επικαλεστώ και τη ρήση του προκαθημένου της Εκκλησίας, την πολύ βαριά- μας έχουν εισηγηθεί ότι αυτό που έχουμε ως σύνταγμα είναι κουρελόχαρτο και πρέπει να ψηφίσουμε νομοθεσίες που είναι ενάντια στη διεθνή έννομη τάξη, ενάντια στο δικό μας σύνταγμα, ενάντια στο κράτος νόμου και στο κράτος δικαίου!

Και δε νομίζω ότι κανένας από εμάς σ' αυτή την αίθουσα θα δεχτεί τέτοιου είδους επαισχυντία, να μπούμε στες τσέπες των καταθετών της Κυπριακής Δημοκρατίας και να τους υφαρπάσουμε υπό μορφή κλεπταποδόχου τες οικονομίες μιας ζωής, είτε αυτοί ήρθαν από τη Νότιο Αφρική και εναπόθεσαν τες οικονομίες τους, για να ζήσουν

τα τελευταία χρόνια της ζωής τους, είτε είναι απλοί άνθρωποι είτε ήταν άνθρωποι που ευημερούσαν και έκαμναν οικονομίες. Και θυμούμαι, αγαπητοί συνάδελφοι, να σας πω το εξής: Μικροί μαθητές, στο ταμειυτήριο του σχολείου έγραφε πάνω «φασούλι φασούλι γεμίζω το σακούλι», για να βάλουμε τες καταθέσεις μας στα συνεργατικά του χωριού μας, της κωμοπόλεως μας, για να έχει αυτό το κράτος να δανείζει και να δημιουργεί πρόοδο και ανάπτυξη.

Και ο κ. Σόιμπλε με την κ. Μέρκελ και όλους αυτούς τους “φωστήρες” μάς είπαν «τα χρήματα των συμπατριωτών σας να τα υφαρπάσετε, για να ικανοποιηθούν οι δικές μας οδηγίες». Ε, λυπούμαι πολύ, τέτοιο πράγμα δεν μπορεί να γίνει με κανένα τρόπο! Και πολύ απλά... Δηλαδή σήμερα μας ζήτησαν να πάρουμε τις καταθέσεις. Δηλαδή όλων αυτών, οι οποίοι επρονόησαν και εβοήθησαν τη χώρα τους, εμείς, επειδή τα βρήκαμε έτοιμα, να τα αρπάξουμε. Δηλαδή κάλλιστα μπορεί να μας αρπάξουν το σπίτι, το αυτοκίνητο, τη γυναίκα, την αδελφή, τη μάνα! Τι διαφορά έχει αυτό το πράγμα; Νομίζω πρώτη φορά ζω... Ειλικρινά, δε φαντάστηκα ποτέ, δώδεκα χρόνια στη Βουλή, ότι από συντεταγμένη οργάνωση, από αυτό που λέγεται “Ευρωπαϊκή Ένωση”, θα τυγχάναμε τέτοια μεταχείρισης. Το ελάχιστο που μπορεί να πω είναι πως είναι άκρως απαράδεκτο και η θέση μου σ’ ό,τι με αφορά -και ελπίζω να ‘ν όλων των συναδέλφων- είναι πως αυτό είναι επαίσχυντο και απαράδεκτο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Κουλία.

Να παρακαλέσω τον κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών να λάβει το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πραγματικά με πάρα πολύ δέος που ανεβαίνω σήμερα στο βήμα, για να τοποθετηθώ γι’ αυτό το νομοσχέδιο περί του τέλους των καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, που περιλαμβάνει ουσιαστικά το κούρεμα των καταθέσεων στις κυπριακές τράπεζες.

Κυρίες και κύριοι,

Στις 19 Δεκεμβρίου του 2012 θα ενθυμείστε ότι απ’ αυτό το βήμα, μιλώντας κατά τη διάρκεια των ομιλιών για τους κρατικούς προϋπολογισμούς του 2013 και προσπαθώντας να σας πείσω να μην τους ψηφίσουμε, γιατί περιελάμβαναν απαράδεκτες και απάνθρωπες μνημονιακές θέσεις που οδηγούσαν κατευθείαν στη χρεοκρατία, εξηγούσα τα εξής: «Είναι λοιπόν ορατός ο κίνδυνος της επιβολής μιας νέας μορφής ξένης επικυριαρχίας που στο πολιτικό λεξικό αναφέρεται ως “χρεοκρατία”. Πρόκειται για μια νέα μορφή αποικιοκρατίας, που οι χώρες και οι λαοί χάνουν την ανεξαρτησία τους και τον απόλυτο έλεγχο της διαχείρισης της τύχης τους μέσα από παράλογες και υπερβολικές δανειακές συμβάσεις που συνάπτουν με τους δήθεν σωτήρες τους. Επιπλέον, οι συμβάσεις της χρεοκρατίας προβλέπουν σκληρή λιτότητα για τους μισθωτούς, τους εργαζόμενους και τους δυσπραγούντες, ενώ ισοπεδώνεται κάθε ελπίδα ανάπτυξης. Το τελευταίο είναι πολύ σημαντικό στοιχείο στους σχεδιασμούς της χρεοκρατίας, αφού η ύφεση επιδεινώνει τη σχέση του ΑΕΠ με το χρέος, με αποτέλεσμα η χώρα να εισέρχεται σ’ ένα φαύλο κύκλο και πιο βαθιά στα χρέη. Διότι», έλεγα παρακάτω, «θεωρείται από όλους σχεδόν ότι η “ανάστασή” μας θα έρθει αυτομάτως και ουρανοκατέβατη λόγω της εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου. Η χρεοκρατία όμως που επιχειρούν να μας επιβάλουν μπορεί να έχει πολύ σοβαρές αρνητικές συνέπειες στο σύνολο των εθνικών μας θεμάτων. Κρούω τον κώδωνα του κινδύνου για σχεδιασμούς που αποστερούν από τον κυπριακό λαό την πλήρη διαχείριση του ενεργειακού του κεφαλαίου ή ακόμα και για τον κίνδυνο να βρεθούμε ενώπιον μιας ατιμωτικής και μη βιώσιμης διευθέτησης του Κυπριακού».

Αυτό που συνέβη τες πρωινές ώρες της 16^{ης} Μαρτίου με την απόφαση του Eurogroup αποτελεί ακόμα ένα στιγμιότυπο της προσπάθειας εφαρμογής της χρεοκρατίας πάνω στον κυπριακό λαό. Επρόκειτο για μία απαράδεκτη, ατιμωτική, επικίνδυνη απόφαση των ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, που επιχειρούσε να αποστερήσει από τον κυπριακό λαό μία από τις σημαντικότερες πηγές ανάπτυξης, μία από τις σημαντικότερες πηγές ελπίδας να ξεφύγει από το φαύλο κύκλο του μνημονίου και της ύφεσης.

Ουδέποτε υποστήριξα ως βουλευτής ή ως εκπρόσωπος του Κινήματος των Οικολόγων την ανάπτυξη, την υπερτροφική ανάπτυξη του τραπεζικού τομέα της Κύπρου. Ουδέποτε υποστήριξα τη συσσώρευση των κεφαλαίων των ξένων ή των ντόπιων στη χώρα μας, αλλά τες τελευταίες μέρες είναι γεγονός ότι χρειάστηκε να επιχειρηματολογήσουμε απέναντι στους ξένους ότι η αλλαγή δε γίνεται με το πιστόλι στον κρόταφο ούτε παίζοντας ρωσική ρουλέτα. Η αλλαγή στις νοοτροπίες, αλλά και η αλλαγή στη διαμόρφωση στις οικονομίες των χωρών, όσο μικρές και να είναι, όπως η Κύπρος, γίνεται αειφορικά, γίνεται με τρόπο που να εμπεριέχει το στοιχείο της ομαλής

μετάβασης. Δε γίνεται με τη μορφή της πτώσης από τα δέκα χιλιάδες μέτρα χωρίς αλεξίπτωτο, γιατί αυτό επιχείρησαν να μας κάνουν. Εμείς λέμε “ναι” στον εξορθολογισμό του τραπεζικού μας τομέα, εμείς λέμε “ναι” στη συρρίκνωση του τραπεζικού τομέα, εμείς λέμε “ναι” στη μείωση των καταθέσεων, αλλά με το σωστό τρόπο, με τις δικές μας δυνάμεις και όχι στα πλαίσια ενός σχεδίου που έχει μοναδικό στόχο την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας, για να μπορέσουν να μας υποδουλώσουν.

Γι' αυτό, απέναντι σ' αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο δυστυχώς έφερε ενώπιόν μας η δική μας κυβέρνηση, εμείς απαντούμε ότι, όχι, δε θα περάσουν, δε θα επιτρέψουμε να μας επιβάλουν αυτό το οποίο οδηγεί ουσιαστικά στην υποδούλωση του κυπριακού λαού και της κυπριακής οικονομίας για πολλά πολλά χρόνια. Ό,τι επιβάλλεται να γίνει στον τραπεζικό μας τομέα και στην τραπεζική μας οικονομία μπορούμε να το επιβάλουμε -και σας καλώ να το αποδείξουμε στην πράξη αυτό- με το σωστό, ορθολογικό τρόπο. Ξέρουμε τη συνταγή. Ας αποδειχτούμε ικανοί και στο “όχι”, γιατί χρειάζεται αρετήν και τόλμην η ελευθερία! Και σήμερα μπορεί τολμηρά να πούμε το “όχι”, αλλά στη συνέχεια πρέπει να αποδείξουμε την αρετή, να εφαρμόσουμε αυτά τα οποία επιβάλλονται για το αιφροδικό και βιώσιμο μέλλον αυτής της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Παρακαλώ τον κ. Δημήτρη Συλλούρη, πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κόμματος, να προσέλθει στο βήμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε είναι τραγική. Δεν ξοφλούμε και δεν αντιμετωπίζουμε το πρόβλημά μας με το τι θα ψηφίσουμε σήμερα, είτε “ναι” ψηφίσουμε είτε “όχι” είτε “αποχή”. Το πρόβλημα παραμένει όπως ήταν εχθές, όπως ήταν πριν μία εβδομάδα, όπως ήταν πριν έξι μήνες. Είμαι βέβαιος όμως ότι έχουμε τες δυνατότητες ως πολιτική ηγεσία και ως λαός να βρούμε τη λύση.

Η προσέγγιση από τους υποτιθέμενους δανειστές μας, οι οποίοι δεν ήρθαν ούτε τουλάχιστον όπως τους παλιούς τοκογλύφους, όπως τους ζήσαμε τα παλιά χρόνια, κυρίως οι παππούδες και οι γιαγιάδες μας, δεν ήταν προσπάθεια, διάθεση για στήριξη και δανεισμό, δανεισμό για λεφτά τα οποία θα επιστρέφαμε πίσω.

Μας μιλούσαν για τη βιωσιμότητα του χρέους, αλλά πίσω στο μυαλό τους είχαν τη διάλυση του πιο βασικού πυλώνα της οικονομίας μας, του τομέα των υπηρεσιών. Πίσω απ' αυτή τη διάλυση ήθελαν να κυνηγήσουν τους Ρώσους ολιγάρχες, που, κατ' αυτούς, βρίσκονται μόνο στην Κύπρο και μόνο στην Κύπρο, για να κάνουν ξέπλυμα χρήματος. Μας πρόσβαλλαν. Και στις συναντήσεις που είχαμε -και τολμώ να το πω- με όλα τα κόμματα της γερμανικής βουλής ήταν με ευγενικό τρόπο προσβλητική η συμπεριφορά τους. Μας έλεγαν ότι κάνουμε ξέπλυμα χρήματος. Ωσάν και αυτό το πράμα δε γίνεται στη δική τους τη χώρα. Μας μίλησαν για δελτίο των μυστικών τους υπηρεσιών. Θα θέλαμε να το δούμε. Και θα θέλαμε να δούμε τι λεν οι δικές τους μυστικές υπηρεσίες για ξέπλυμα χρήματος στη Γερμανία. Δεν μπορώ να μιλώ με διπλωματική γλώσσα, εξάλλου δεν είμαι πρέσβης, δεν είμαι διπλωμάτης· είμαι εκπρόσωπος αυτού του λαού.

Αν έχουν διαφορές με τους Ρώσους και θέλουν να τες λύσουν, το γήπεδο της επίλυσης δεν είναι η Κύπρος! Έχουν άλλους τρόπους, άλλα μέσα, και ας μας αφήσουν ήσυχους, να λύσουν τες διαφορές τους με τους Ρώσους! Με αυτή τη συμπεριφορά όχι μόνο διαλύουν το τραπεζικό μας σύστημα, κατεδαφίζουν τον πυλώνα της οικονομίας μας, των υπηρεσιών, χάνεται για πάντα η αξιοπιστία του τραπεζικού μας συστήματος, αλλά και ολόκληρης της Ευρωζώνης. Και, ναι, εμείς είμαστε πιο Ευρωπαίοι απ' αυτούς! Δεν είδαμε τον κ. Σόιμπλε να σκεφτεί την Ευρωζώνη, δεν τον είδαμε να σεβαστεί την ευρωπαϊκή Οδηγία, που είναι ευρωπαϊκό κεκτημένο, για την προστασία των καταθετών! Το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν οι δικές τους εκλογές και να διαλύσουν την Κύπρο ως κέντρο υπηρεσιών.

Αυτή η προσπάθεια ήταν ανέντιμη αρπαγή καταθέσεων από ανθρώπους που έχουν εργαστεί χρόνια, από ανθρώπους που έχουν πάρει συντάξεις ελάχιστες και τες έχουν βάλει στες καταθέσεις τους. Δεν ανέμενα ποτέ, όταν νέος, φοιτητής -ήμουν από τους πρώτους, πολλοί από τους συναδέλφους το γνωρίζουν- εργαζόμουν και στήριζα την ευρωπαϊκή πορεία, ότι ευρωπαϊκή πορεία και ευρωπαϊκές αρχές θα σήμαιναν αυτή τη συμπεριφορά που είδαμε από το Eurogroup. Αν αυτή είναι η Ευρώπη, εμείς δεν είμαστε σ' αυτή την Ευρώπη.

Μας είπαν στες συναντήσεις ότι προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη είναι δικές μας θυσίες. Τους είπαμε ότι ψηφίσαμε είκοσι έξι νομοσχέδια πριν την υπογραφή του μνημονίου σχεδόν ομόφωνα, που κόψαμε

μισθούς, κόψαμε συντάξεις, βάλαμε φόρους. Δεν τα λάμβαναν υπόψη. «Δεν είναι θυσίες. Τι θα κάνετε με τις καταθέσεις; Κατεδαφίστε το σύστημά σας, διώξτε όσους σας εμπιστεύτηκαν». Και αυτό είναι διπλά ανέντιμο και είναι και διπλά ανέντιμο από μέρους μας. Αν δε φανούμε αξιόπιστοι στους ξένους που έφεραν τα λεφτά τους στην Κύπρο, διερωτώμαι πόση εντιμότητα έχουμε και εμείς. Αν μας ζητούσαν τες αποκοπές από τες δικές μας καταθέσεις, θα το έβλεπα παράνομο, αντιευρωπαϊκό, εναντίον της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά τουλάχιστον να πούμε ότι εμείς φταίμε γιατί έφτασε το σύστημά μας εδώ. Τι φταίν' οι ξένοι; Και πρέπει να πάει το μήνυμα και προς τους ξένους ότι εμείς ουδέποτε θα δεχτούμε, έστω και αν χρειαστεί να κάνουμε θυσίες εκατό τοις εκατό των όσων έχουμε και κατέχουμε, των μισθών μας, των συντάξεών μας, να φανούμε ανέντιμοι έναντι των ανθρώπων που εμπιστεύτηκαν το δικό μας τραπεζικό σύστημα.

Και τι θα κάνουν αυτοί που σκέφτονται για την Ευρωζώνη για τους υπόλοιπους λαούς της Ευρώπης; Τι θα κάνουν με τους Ισπανούς, τους Ιταλούς; Εμείς έχουμε το αίσθημα της αλληλεγγύης. Αν εμείς αποδεχτούμε αυτή τη φόρμουλα για τα €10 δις, τι θα κάνουν για τους Ισπανούς, τους Ιταλούς, τους Πορτογάλους, αύριο για την Ελλάδα ξανά, που μπορεί να ξαναχρειαστεί στήριξη; Δε θα κουρευτούν 6% και 10%. Θα κουρευτούν 30% και 40%, για να μπορέσουν να στηρίξουν αυτές τις χώρες. Αυτή είναι μία απαράδεκτη συμπεριφορά, αντιευρωπαϊκή, που πρέπει να βρει την αντίστασή μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με το να απορρίψουμε αυτό το νομοσχέδιο και αυτή την προσπάθεια, επαναλαμβάνω, δε βρίσκουμε τη λύση. Πάμε πίσω στο ίδιο πρόβλημα. Η επόμενη μέρα θέλει πολύ μυαλό, περισσότερη μεθοδικότητα, αρκετό πατριωτισμό και όχι λαϊκισμό. Θα τον δούμε στους δρόμους, θα τον δούμε στις επαφές μας. Πρέπει εμείς που παίρνουμε αυτή την υπεύθυνη αλλά πολύ επικίνδυνη απόφαση, και το τονίζω, να μπορέσουμε τον τοξικό λαϊκισμό να τον φύγουμε από το δικό μας τουλάχιστον πολιτικό λόγο. Και πρέπει τα προβλήματα δεκαετιών να τα διορθώσουμε μέσα σε λίγες μέρες και λίγες εβδομάδες. Δεν υπάρχει χρόνος. Χρειάζεται προσπάθεια, να εργαστούμε όλοι, για να βρούμε μία τρίτη προσέγγιση και τρίτη επιλογή. Ο λαός μας είναι έτοιμος να κάμει θυσίες. Τουλάχιστον έτσι ακούμε ότι δηλώνουν παντού. Έτσι μας λένε. Θα πρέπει τώρα και εμείς να δοκιμαστούμε και ο λαός μας να δοκιμαστεί, αν αυτός ο πατριωτισμός θα μετατραπεί σε πράξη, πράξη αξιοπρέπειας, πράξη που θα δώσουμε το μήνυμα ότι εμείς μπορούμε να σταθούμε και μόνοι μας. Έχουμε τις σχέσεις μας, έχουμε τους φίλους μας, έχουμε έναν εργατικό λαό και θα σταθούμε στα πόδια μας μόνοι μας χωρίς την τρόικα. Δεν μπορεί να είναι λύση η τρόικα. Τους είδαμε, τους πράξαμε, πρέπει να φύγουν!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Συλλούρη.

Θα παρακαλέσω τώρα να έρθει εδώ ο κ. Σοφοκλής Φυττής, για να με αναπληρώσει στο προεδρείο, προκειμένου να κατέλθω στο βήμα.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Σοφοκλής Φυττής.)

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανεβαίνω σε αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας με αίσθημα της βαριάς ευθύνης, αλλά και με μία θλιβερή διαπίστωση. Κάποιοι εκτός Κύπρου θέλουν να μας γυρίσουν σε καθεστώς αποικίας. Κάποιοι επιδιώκουν να μετατρέψουν την Ευρωπαϊκή Ένωση από Ευρώπη των λαών, από Ευρώπη της αλληλεγγύης, της κοινωνικής συνοχής, του αλληλοσεβασμού σε μία Ευρώπη της αδικίας, της κοινωνικής αναληψίας, της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού, της μαζικής ανεργίας, σε μία Ευρώπη του δυσθεόρατου χάσματος μεταξύ Βορρά και Νότου. Και το ζήτημα πάνω στο οποίο καλείται σήμερα να τοποθετηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά και το ερώτημα στο οποίο καλείται να απαντήσει δεν είναι ούτε το παράνομο κούρεμα ούτε η νομιμοποίηση της υπεξαίρεσης των καταθέσεων. Το ζήτημα είναι άλλο. Το ζήτημα είναι αν η Κυπριακή Δημοκρατία ως συντεταγμένο κράτος μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας, θα αποδεχθεί να μετατραπεί σε ένα πειραματόζωο επιβολής νεοαποικιακών δεσμών. Περί αυτού πρόκειται και όχι περί μίας παράνομης ληστρικής απαίτησης για κούρεμα καταθέσεων.

Το ζήτημα είναι αν θα αποδεχθούμε να διολισθήσουμε σε μία χώρα ανύπαρκτης, ήσσονος κυριαρχίας, σε ένα κράτος υποτελές και αναξιοπρεπές. Σε αυτό το κεφαλαιώδες ζήτημα, που δεν είναι ούτε οικονομικό ούτε τεχνοκρατικό ούτε λογιστικό αλλά πελώρια ηθικό και ύψιστης εθνικής σημασίας, η απάντηση είναι μία και μόνη: Όχι

στον ωμό εκβιασμό, όχι σε νεοαποικιακά δεσμά, όχι στην εθνική αναξιοπρέπεια, όχι στην υποδούλωση! Αυτή είναι η μόνη αξιοπρεπή απάντηση στο ιταμό τελεσίγραφο και στον ωμό εκβιασμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η απόφαση του Eurogroup για κούρεμα των καταθέσεων είναι πρωτοφανής, αλλά και ενταφιάζει οριστικά και αμετάκλητα τη θεμελιώδη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι η αρχή της κοινοτικής αλληλεγγύης, μία απόφαση που υπονομεύει την ασφάλεια των συναλλαγών, την ελευθερία των συμβάσεων και καταστρέφει την Κύπρο ως χρηματοπιστωτικό κέντρο.

Περί τίνος πρόκειται; Πρόκειται περί φορολογίας; Μα, αν πρόκειται περί φορολογίας, το γεγονός ότι με πλείστες όσες χώρες των οποίων υπήκοοι είναι καταθέτες σε κυπριακές τράπεζες έχει η Κυπριακή Δημοκρατία λοιπόν συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατόν να παραβιάσουμε διεθνείς συμβάσεις, για να φορολογήσουμε αυτές τις καταθέσεις. Περί τίνος πρόκειται; Περί τέλους; Μα, τα τέλη είναι ανταποδοτικά. Ανταποδοτικό τέλος υπάρχει, όταν κάποιος εκδίδει μία άδεια κυκλοφορίας και πληρώνει, γιατί το κράτος του παραχωρεί το δικαίωμα να κυκλοφορεί στους δρόμους τους οποίους κατασκευάζει το ίδιο, ή όταν εκδίδει ένα πιστοποιητικό γεννήσεως, γιατί καταναλώνει χάρτη το κράτος και πληρώνει το δημόσιο υπάλληλο ο οποίος θα εκδώσει το πιστοποιητικό. Εδώ ποια είναι η ανταπόδοση σε αυτή τη ληστρική αφαίρεση χρημάτων από καταθέτες;

Πέραν τούτου, πώς είναι δυνατόν το Eurogroup να εκδίδει μία απόφαση η οποία παραβιάζει κατάφορα το άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί του δικαιώματος ιδιοκτησίας και πώς είναι δυνατόν ένα ευρωπαϊκό συλλογικό θεσμικό όργανο, όπως είναι το Eurogroup, να εκδίδει μία απόφαση που βρίσκεται σε πλήρη σύγκρουση με την Οδηγία 2009/14 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την εγγύηση των καταθέσεων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να σημειώσω επίσης το γεγονός ότι το Eurogroup ούτε καν έλαβε υπόψη του ότι η Κύπρος περιήλθε σε αυτή τη δραματική οικονομική κατάσταση κυρίως εξαιτίας του γεγονότος ότι ένα ευρωπαϊκό συλλογικό θεσμικό όργανο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2011 έλαβε μία απόφαση για την απομείωση του ελληνικού χρέους, το γνωστό κούρεμα, που οδήγησε το κυπριακό τραπεζικό σύστημα σε μία οικονομική καταστροφή. Γιατί, αν δεν ελαμβάνετο αυτή η απόφαση ή αν ελαμβάνετο πρόνοια να προστατευθούν οι κυπριακές τράπεζες, που είναι κάτι που θα μπορούσε να γίνει από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αν υπήρχε η αλληλεγγύη, η οποία και σ' αυτή την περίπτωση καταπατήθηκε, δε θα αντιμετωπίζαμε σήμερα αυτά τα προβλήματα.

Πρέπει να σημειώσω σ' αυτή την παρέμβαση ότι θεωρούμε ότι η κυβέρνηση ανεξάρτητα από τον εκβιασμό που υπήρξε -και δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι υπήρξε ο εκβιασμός- όφειλε να ζητήσει χρόνο για διαβούλευση με τις πολιτικές δυνάμεις, απορρίπτοντας τον ωμό εκβιασμό, το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα, που είναι και ξένα προς την πάγια τακτική -υποτίθεται- της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διαβούλευση και αέναη διαπραγμάτευση. Πολύ περισσότερο, επειδή το πολιτειακό σύστημα στην Κύπρο δεν είναι κοινοβουλευτικό, ούτως ώστε μία συμφωνία με έναν Πρωθυπουργό να διασφαλίζει ότι υπάρχει και η απαραίτητη κοινοβουλευτική πλειοψηφία, που είναι τεκμήριο στα κοινοβουλευτικά συστήματα. Εδώ έχουμε αυστηρή διάκριση των εξουσιών και όφειλαν να σεβαστούν και το πολιτειακό σύστημα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων καλείται σήμερα να νομιμοποιήσει μία απόφαση η οποία στην πραγματικότητα συνιστά ληστρική υπεξαίρεση ιδιωτικών καταθέσεων κατά σαφή παραβίαση κάθε γραπτού και άγραφου νόμου και κανόνα, δικαίου και ηθικής, με προβολή εκβιασμού. Η απάντησή μας είναι ότι αρνούμαστε να υποκύψουμε σε αυτό το εκβιαστικό δίλημμα.

Μερικοί μιλούν για καταστροφή. Αν δεν ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία, θα πέσει ο πέλεκος ο οποίος οριστικά και αμετάκλητα θα καταστρέψει την κυπριακή οικονομία. Καλά, αν ψηφίσουμε αυτό το ληστρικό νομοσχέδιο, αποφεύγεται η καταστροφή; Μα, είμαστε αιθεροβάμονες; Είμαστε αφελείς; Δε γνωρίζουμε ότι σε μία τέτοια περίπτωση οι ξένοι καταθέτες, για να μην πω οι Κύπριοι, γιατί θα επικαλεστώ τον πατριωτισμό των Κυπρίων, στον οποίο πιστεύω... Θα υπάρξει ξένος καταθέτης, Ρώσος ή άλλος, ο οποίος θα αφήσει χρήματα μετά από την ψήφιση ενός τέτοιου νομοσχεδίου σε κυπριακές τράπεζες;

Η θέση μας είναι σαφής. Η πρότασή μας είναι η απόρριψη του ωμού εκβιασμού του Eurogroup και η απαίτηση επαναδιαπραγμάτευσης. Αυτή είναι η πολιτική θέση και λέω ότι σε αυτή την περίπτωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα έχει την πλήρη και ανεπιφύλακτη συμπαράστασή μας. Θα τον στηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις, για να διαπραγματευτεί. Αυτή θα πρέπει να είναι η απαίτησή μας και η απαίτηση της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θα καταθέσουμε αύριο στη σύσκεψη με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο Προεδρικό Μέγαρο και συγκεκριμένες προτάσεις, τις οποίες δεν είναι η ώρα να αναλύσω. Εναλλακτικές προτάσεις, όπως η έκδοση εθνοομολόγου για στήριξη της κυπριακής οικονομίας με εγγύηση τα έσοδα από το φυσικό αέριο και εξασφάλιση επίσης μικρού χρόνου, ώστε μετά την πώληση του παραρτήματος της μίας εκ των τραπεζών να αξιολογηθεί η πιθανότητα πώλησης της συγκεκριμένης τράπεζας, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα σμίκρυνσης του ποσού το οποίο θα πρέπει να συλλεγεί, προκειμένου να εξασφαλιστεί η δανειακή σύμβαση. Και αυτά τα μέτρα, όπως και άλλα, μπορούν να εφαρμοστούν είτε από μόνα τους είτε συνδυαζόμενα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, τελειώνω. Είναι η ώρα της συλλογικότητας. Είναι η ώρα της εθνικής ομοψυχίας και θέλω να απευθύνω μήνυμα στο λαό μας και για συλλογική συστράτευση και για εθνική ενότητα και για εθνική ομοψυχία. Μόνο έτσι μπορούμε να διαχειριστούμε αποτελεσματικά αυτή τη φοβερή κρίση. Η Βουλή των Αντιπροσώπων καλείται σε μία απόφαση πράγματι ιστορικής σημασίας. Είμαι βέβαιος ότι η απόφαση που θα πάρουμε θα καταξιώνει και θα τιμά αυτό το σώμα για πάντα, εις το διηνεκές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Καλώ τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ κ. Μάριο Καρογιάν να πάρει το βήμα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πενήντα τρία χρόνια μετά την κατάκτηση της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, η πατρίδα μας ξαναβρίσκεται αντιμέτωπη με καταστάσεις που θέτουν εν αμφιβόλω την ύπαρξή της. Τριάντα εννιά χρόνια μετά την τραγωδία του '74, η πατρίδα μας ξαναβρίσκεται μπροστά στο φάσμα μιας καταστροφής ανυπολόγιστων συνεπειών. Είμαι σίγουρος ότι στην αίθουσα αυτή δεν υπάρχει ούτε ένας συνάδελφος που δε συναισθάνεται την κρισιμότητα των εξελίξεων ούτε ένας συνάδελφος που δε συνειδητοποιεί την ιστορικότητα των περιστάσεων ούτε ένας συνάδελφος που δεν αντιλαμβάνεται ότι οι αποφάσεις που καλούμαστε να πάρουμε σήμερα δεν ανήκουν σε αυτές που λαμβάνονται ανώδυνα και λησμονιούνται γρήγορα· ανήκουν σε αυτές με τις οποίες γράφεται ή ξεγράφεται η ιστορία. Και η ιστορία γράφεται πάντοτε με τα μεγάλα “ναι” και τα μεγάλα “όχι” των λαών και των ηγεσιών τους. Ένα τέτοιο “ναι” ή ένα τέτοιο “όχι” αποτελεί το κοινό ζητούμενό μας.

Η ημερομηνία της σημερινής μας συνεδρίασης είναι μια χρονολογία από αυτές που αποτελούν σταθμό στην πορεία λαών και εθνών, που τους οδηγούν στην κορυφή ή τους γκρεμίζουν στο βράθερο, τους ανοίγουν νέους, ελπιδοφόρους δρόμους ή τους εγκλωβίζουν σε αδιέξοδα χωρίς αύριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ηγούμαι ενός κόμματος που πιστεύει ότι έπραξε μέχρι σήμερα στο ακέραιο το καθήκον του, που προσπάθησε, όταν ακόμα υπήρχε χρόνος, να προλάβει το κακό που έβλεπε να έρχεται. Δε φανταζόταν βέβαια ποτέ ότι θα μπορούσε να γίνει τόσο μεγάλο. Προσπάθησε να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μια εθνική συνεννόηση που θα ένωνε σε ένα ενιαίο μέτωπο εθνικής σωτηρίας όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Δεν περίμενε όμως ποτέ ότι την ανάγκη της εθνικής ενότητας θα επέβαλλαν συνθήκες όπως οι σημερινές, που καθιστούν, κατά τη γνώμη μου, μονόδρομο τη λήψη ομόφωνων αποφάσεων, γιατί διαφορετικά, στα δεινά του τόπου που θα 'ρθουν, θα προστεθούν τα χειρότερα δεινά ενός νέου διχασμού, που θα παραδώσει τη Δημοκρατία μας στο χάος μιας κοινωνικής έκρηξης και μιας εμφύλιας σύγκρουσης.

Μέχρι χθες η εθνική ενότητα μπορούσε να είναι ένα απλό και ίσως όχι πιστευτό σύνθημα. Τώρα είναι μια υπέρτατη αναγκαιότητα. Η πατρίδα αυτή υφίσταται απρόκλητη, άδικη και προσχεδιασμένη επίθεση. Οφείλουμε όλοι μας να την υπερασπίσουμε, ενισχύοντας την άμυνα της με το ακαταμάχητο όπλο της ενότητας και της ομοφωνίας μας. Η απάντησή μας κατά συνέπεια δεν μπορεί παρά να είναι μία, ενιαία και εθνική. Πρέπει όμως να είναι ταυτόχρονα μια απάντηση σε προκλήσεις που αφορούν όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οικογένεια της οποίας ενταχθήκαμε με την προσδοκία ότι θα ήταν για πάντα αυτή που οραματίστηκαν να γίνει οι ιδρυτές της, μια Ευρώπη των λαών, μια Ευρώπη των δικαιωμάτων, μια Ευρώπη των αξιών, της ανάπτυξης και της αλληλεγγύης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Γνωρίζω και γνωρίζετε ότι κατοικούμε σε μια μικρή κουκκίδα του παγκόσμιου χάρτη. Πάνω σε αυτή την κουκκίδα σήμερα στρέφονται τα βλέμματα όλου του κόσμου. Γνωρίζω και γνωρίζετε ότι βρισκόμαστε στις εσχατιές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είμαστε όμως ούτε οι έσχατοι της Ευρώπης ούτε οι παρίες της. Δε δώσαμε ούτε πρόκειται να δώσουμε σε κανέναν το δικαίωμα να μας μετατρέψει σε πειραματόζωο ή να μας χρησιμοποιήσει προς φόβο και παραδειγματισμό των άλλων λαών της Ευρώπης και των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου. Το κάνανε ήδη με την Ελλάδα και βλέπουμε σήμερα τα αποτελέσματα της πολιτικής τους. Αντί να διορθώσουν τα λάθη τους, απαιτούν να τα αποδεχθούμε ως συνταγές σωτηρίας. Αντί να αναγνωρίσουν και να προλάβουν τις συνέπειες που υποστήκαμε με το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων, αξιώνουν να κουρέψουν τις ιδιωτικές καταθέσεις των κυπριακών τραπεζών, λες και δεν έφτανε το τίμημα που πληρώσαμε στο όνομα της σωτηρίας της Ευρωζώνης. Μας δείχνουν με το δάκτυλο της νουθεσίας, λες και δεν ήταν αυτοί που βρέθηκαν απροετοίμαστοι μπροστά στην κρίση. Μας διέβαλαν συστηματικά επί μήνες με ανυπόστατες κατηγορίες περί ξεπλύματος βρόμικου χρήματος, λες και δεν καταλαβαίναμε ότι εκείνο που επιδίωκαν ήταν να φοβίσουν τους ξένους επενδυτές μας, για να επωφεληθούν από τη μετακίνηση των κεφαλαίων τους. Όποιες και αν ήταν οι καθυστερήσεις της προηγούμενης κυβέρνησης, δεν ήταν λιγότερες αυτές που προκλήθηκαν εξαιτίας τους, προκειμένου να βρεθούμε στο τέλος ενός χρόνου που δε μας άφηνε περιθώρια σωστής διαπραγμάτευσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας μπορεί σε ελεύθερη απόδοση να διατυπωθεί ως εξής: «Το κούρεμα των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ξερίζωμα της αρχής της κοινοτικής αλληλεγγύης και ο λάκκος των λεόντων του Eurogroup». Είναι βαθύτατα ηθικό -ανήθικο, βεβαίως- το θέμα που συζητάμε. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα ζήτημα που διαβρώνει επικίνδυνα τα νομικά, πολιτικά και ηθικά θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενέργεια του Eurogroup και η υπό κρίση απόφασή του για την Κύπρο στερείται νομιμότητας! Έχει σοβαρό έλλειμμα πολιτικής ηθικής! Συνιστά απερισκεψία, αλλά και ωμό εκβιασμό! Είναι πρωτοφανή αυτά που μας ζητούν, είναι υστερόβουλα, είναι άδικα και προδίδουν μια ανεξήγητη, αδικαιολόγητη και εκδικητική διάθεση. Ειλικρινά, υπάρχει λογικό ον που θεωρεί αυτά που επιχειρούν να μας επιβάλουν η τρόικα και οι σκληροί παίκτες του Eurogroup ως βοήθεια και στήριξη στην Κύπρο και την κυπριακή οικονομία; Πρόκειται απλά για έναν ωμό εκβιασμό, έναν εκβιασμό που παίρνει χαρακτήρα βαρβαρότητας, αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι προέρχεται από εταίρους. Δε θέλουμε να γίνουμε Κασσάνδρες, όμως δεν είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς ότι η Ευρωζώνη, αλλά και ολόκληρο το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οδηγούνται σε κατάρρευση, αν αυτά που βίωσε η Κύπρος το βράδυ της Παρασκευής στο Eurogroup αποτελέσουν θεμέλιο των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παραπέρα πορεία της.

Απέναντι λοιπόν στην Ευρώπη των εκβιασμών, όπως εξελίχθηκε, εμείς πρέπει να επιμένουμε στην Ευρώπη της αλληλεγγύης. Απέναντι στην Ευρώπη της καταστροφής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των κρατών μελών, εμείς επιμένουμε στην Ευρώπη της ανάπτυξης και της δίκαιης κατανομής των βαρών. Η απάντηση λοιπόν που καλούμαστε να δώσουμε σήμερα δε θέλουμε να είναι μόνο κυπριακή· θέλουμε να είναι ευρωπαϊκή. Θέλουμε να είναι στρατηγική απάντηση στο εξής υπαρξιακό δίλημμα: Θα βγούμε από την κρίση διατηρώντας τις σταθερές και τις αξίες που θα μας επιτρέψουν να επιστρέψουμε στην ανάπτυξη ή θα ισοπεδώσουμε κάθε κανονιστικό πλαίσιο και κεκτημένο, για να μπούμε σε μια ακόμα βαθύτερη κρίση, που θα είναι κρίση αξιοπιστίας ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ποια οικονομία μπορεί να υπάρξει χωρίς την πίστη, που αποτελεί το θεμέλιο λίθο κάθε συναλλαγής, κάθε ανταλλαγής, κάθε παραγωγικής πρωτοβουλίας; Ποια οικονομία μπορεί να σταθεροποιηθεί, αν κλονιστεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στο τραπεζικό τους σύστημα; Τι είδους διεθνείς και -πολύ περισσότερο- ευρωπαϊκές σχέσεις είναι αυτές που δε σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα ατομικά δικαιώματα, όπως αυτό το δικαίωμα στην περιουσία και την ιδιοκτησία;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω είναι πασιφανές, είναι ξεκάθαρο, το πρόβλημα δεν είναι οικονομικό μόνο· το πρόβλημα είναι πολιτικό. Είναι, ναι, γεωπολιτικό, είναι γεωστρατηγικό, γιατί ακριβώς στόχος ισχυρών παικτών της Ευρώπης -και όχι μόνο- είναι να θέσουν κάτω από την επιρροή τους την απόλυτη την Κύπρο. Δεν κάνω επίσης, νομίζω, καμία παραδοχή ιδιαίτερη, αν πω ότι αυτό το ανομολόγητο έγκλημα το προσχεδιασμένο είχε αρχή, μέση και τέλος. Δεν είναι τυχαίο που θέλησαν να ξεριζώσουν το δικό μας το σύστημα το χρηματοπιστωτικό και των υπηρεσιών. Δεν είναι τυχαίο που προσπάθησαν πάση θυσία να παρουσιάσουν την Κύπρο ως τη χώρα εκείνη η οποία ήταν η κοιτίδα του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος. Αυτά συν πολλά άλλα επεξεργάζονταν εδώ και καιρό -για ποιο λόγο άραγε;- γιατί ακριβώς ήθελαν να μας αποστερήσουν από τα όποια ερείσματα, από τους όποιους στρατηγικούς εταίρους μας, γιατί ακριβώς αυτή η υποδούλωση η οικονομική που επιχειρούν έχει και προεκτάσεις. Και ποια είναι

η προέκταση; Το εθνικό θέμα -γιατί;- γιατί κάποιοι θέλουν, ναι, εκείνα που προσπάθησαν τότε να τα επιβάλουν τώρα. Είναι αυτοί ακριβώς που θέλουν να μας απογυμνώσουν από εταίρους μας, από τη Ρωσία, την Κίνα και άλλους -γιατί άραγε;- για να μπορούν να πηγαίνουν στο Συμβούλιο Ασφαλείας και να επιβάλλουν αυτά που θέλουν, αυτά που δεν κατάφεραν τότε να περάσουν. Και βέβαια... Πώς είναι δυνατό να καθυποτάξεις ένα λαό οδηγώντας τον στο οικονομικό βάραθρο, απογυμνώνοντάς τον από συμμάχους και επιπρόσθετα γκρεμίζοντας όλους τους πυλώνες πάνω στους οποίους στήριζε τη δική του επιβίωση και τη δική του ύπαρξη;

Μπροστά λοιπόν σε αυτά... Και να μην πει βέβαια κάποιος ότι δεν τα προβλέψαμε! Ασφαλέστατα θέλουν σε κάποια φάση το φυσικό αέριο να είναι κάτω από τη δική τους επιρροή. Όπως τώρα τους παρακαλούμε... Προσέξτε! Γιατί αυτά τα €3 δις, τα €4 δις, τα €5 δις; Αύριο λοιπόν που δε θα έχουμε οξυγόνο, δε θα έχουμε πόρους, δε θα έχουμε δυνατότητες, όταν αυτοί θα μας στραγγαλίζουν καθημερινά ακριβώς για ένα κομμάτι ψωμί, θα θέλουν να τους δώσουμε και το φυσικό αέριο, για να το περάσουν βέβαια από την Τουρκία μέσω των αγωγών, για να μας ζητήσουν αύριο να ξεπαγώσουμε τα διάφορα κεφάλαια, για να μας πουν ξανά ότι η Τουρκία θα είναι στους G8 τα επόμενα πέντε χρόνια. Και βέβαια η Κύπρος -να είναι τι;- να είναι μια χώρα καθυποταγμένη, μια χώρα εξουδετερωμένη, μια χώρα απογυμνωμένη, μια χώρα ακριβώς που να 'ναι επαίτης αυτών των ξένων!

Μπροστά λοιπόν σε αυτά, αν κάποιοι σήμερα εκβιάζουν και λένε ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, εγώ απαντώ το εξής: Ναι, υπάρχουν! Υπάρχουν χώρες, κράτη, φίλοι που είναι έτοιμοι να στηρίξουν αυτή τη χώρα, όπως κι εμείς τους στηρίξαμε σε δύσκολους καιρούς. Ξέρουν ότι, μπορεί να είμαστε μικροί σε μέγεθος, είμαστε όμως μια χώρα που ξέρει να αναγνωρίζει φίλους, ξέρει να σέβεται τις συμφωνίες της, ξέρει, ναι, έντιμα και ειλικρινά να παλεύει για αρχές και αξίες. Και σ' αυτούς λοιπόν που λένε ότι δεν μπορούμε να έχουμε ανάσα από κανέναν απαντούμε το εξής: Ναι, οφείλουμε, έχουμε υποχρέωση να εξαντλήσουμε κάθε περιθώριο με φίλες χώρες, αυτές που σε δύσκολες στιγμές μάς στήριξαν, τη Ρωσία, την Κίνα και πολλές άλλες. Σε μας λοιπόν εναπόκειται να αποδείξουμε ότι αυτά που λέμε τα εννοούμε! Σε μας εναπόκειται να αποφασίσουμε ότι η Κύπρος δεν πρόκειται να είναι δούλος του οποιουδήποτε. Άλλο οι συμμαχίες, άλλο η οικογένεια, άλλο οι συνεργασίες! Η επιβίωση αυτού του λαού όμως είναι το πρώτιστο, είναι το υπέρτατο, είναι αυτό που ο καθένας από μας οφείλει να τάξει ως κύριο μέλημα και ως πρωταρχική του πεποίθησή.

Θέλω λοιπόν, κυρίες και κύριοι, απέναντι σ' αυτές τις αποφάσεις που λήφθηκαν, μπροστά σε αυτά τα πρωτόγνωρα, τα πρωτοφανή, τα ανήκουστα που εκβιάστηκαν -ναι, γιατί περί εκβιασμού πρόκειται- τα ξημερώματα του περασμένου Σαββάτου στο Eurogroup, να πω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα τοποθετείται ξεκάθαρα. Εισηγούμαστε, ναι, την κατηγορηματική απόρριψή τους! Το "όχι" μας δε σημαίνει "ναι" στη διαιώνιση των παθογενειών και των ελαττωμάτων του σημερινού μας αναπτυξιακού μοντέλου. Σημαίνει "όχι" στον αφανισμό της χώρας μας από τον οικονομικό χάρτη της Ευρώπης και όχι μόνο. Το "όχι" μας δε σημαίνει άρνηση των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται, για να εξυγιανθούν τα δημόσια οικονομικά μας και να μην επαναληφθούν οι πρακτικές των τραπεζών που οδήγησαν στη χρεοκοπία τους. Σημαίνει "ναι" σε ένα πρόγραμμα ανασυγκρότησης που δε θα υπηρετεί προφανείς πολιτικές σκοπιμότητες μεγάλων οικονομικών και πολιτικών δυνάμεων αλλά το κοινό συμφέρον μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης που μπορεί να γίνει περισσότερο ισχυρή, αν αφήσει την Κύπρο να αξιοποιήσει τον ανθρωπίνου, χρηματοπιστωτικό και ενεργειακό της πλούτο. Καμία συζήτηση για επιμέρους διορθώσεις των αποφάσεων της 16^{ης} του Μάρτη δεν έχει νόημα, αν προηγουμένως δεν αναθεωρηθεί η πολιτική που αναγάγει την τιμωρία σε αρχή ενός παράδοξου κοινοτικού δικαίου, γιατί, ακόμα και αν η τιμωρία ήταν αποδεκτή ως μέθοδος πολιτικού σφρονισμού των λαών, αυτοί που την επιβάλλουν θα έπρεπε πρώτοι να απαντήσουν στο εξής ερώτημα: Ποιοι τιμωρούν ποιους και γιατί και, βεβαίως, στη βάση ποιων αρχών;

Τον προηγούμενο αιώνα η Ευρώπη κατέβαλε πολύ βαρύ φόρο αίματος στο έλεος διάφορων επίδοξων τιμωρών και εκδικητών, για να μην μπορεί να βγάλει σήμερα τα συμπεράσματά της για το πώς μπορεί να αποφύγει τον όλεθρο ενός νέου πολέμου, έστω και αν αυτός είναι μόνο οικονομικός. Σε κάθε πάντως περίπτωση ας είναι όλοι σίγουροι ότι οι Κύπριοι δεν πρόκειται να αποτελέσουν εθελοντικά θύματα ενός ακήρυχτου πολέμου που απειλεί τα ζωτικά τους συμφέροντα. Επιμένουμε, ναι, να διεκδικούμε την Ευρώπη της σωτηρίας μας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία! Παρακαλώ, ησυχία!

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι σε σας που απευθύνω την προτροπή.

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Μάλιστα.

Επιμένουμε να διεκδικούμε, ναι, την Ευρώπη της σωτηρίας μας και όχι την Ευρώπη της καταστροφής μας!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα οι ώρες και οι μέρες που θα ακολουθήσουν τη σημερινή απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων δε θα είναι απλώς κρίσιμες. Εισερχόμαστε σε μια περίοδο μεγάλης δοκιμασίας. Όλοι μαζί πρέπει να αντιμετωπίσουμε και να διαχειριστούμε τις δύσκολες μέρες που μας αναμένουν. Απαιτείται, ναι, εθνική ενότητα, εθνική συνεννόηση, πολιτική συναντίληψη, κοινωνική συναίνεση, πολλή και σκληρή δουλειά και μια κοινή εθνική προσπάθεια χωρίς παρωπίδες και χωρίς βέβαια ιδεοληψίες. Απαιτείται ένα ευφάνταστο, συγκροτημένο σχέδιο δράσης άμεσα. Κυρίως, απαιτείται μια εθνική στρατηγική που να υπερασπίζει και να στηρίζει τα συμφέροντα του τόπου και του λαού μας. Με σύνεση, επιστρατεύοντας τη συλλογική σοφία και αναλύοντας προσεκτικά και ρεαλιστικά όλα τα δεδομένα και τις εναλλακτικές επιλογές -και υπογραμμίζω το “εναλλακτικές επιλογές”- ακόμη και δημιουργώντας νέα δεδομένα, πρέπει άμεσα να σχεδιάσουμε βήμα με βήμα τη στρατηγική μας, ώστε ο εθνικός στόχος της διάσωσης της κυπριακής οικονομίας και της σωτηρίας της πατρίδας να επιτευχθεί.

Το Δημοκρατικό Κόμμα προς το σκοπό αυτό έχει πάρει πρωτοβουλίες και έχει καταθέσει σειρά προτάσεων -θα το συνεχίσουμε αυτό άμεσα- που πιστεύουμε ότι μπορούν να βοηθήσουν στη συλλογική προσπάθεια για έξοδο της χώρας μας από την κρίση και υπέρβαση των σημερινών ιδιαίτερα δύσκολων καταστάσεων. Εμείς είμαστε έτοιμοι -και το δηλώνουμε- να συνεργαστούμε και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και με όλες τις πολιτικές δυνάμεις, για να μπορέσουμε ακριβώς να επανέλθουμε σε πορεία σταθερότητας και οικονομικής ανάπτυξης.

Δεν είναι εύκολη η επόμενη μέρα. Αμέσως μετά τη σημερινή μας απόφαση -πρέπει να το γνωρίζουμε και το λέω καθαρά- αρχίζει η πορεία μας προς το γολγοθά. Η ανάσταση θα έλθει, αν εμείς με πίστη στο δίκαιο και την υπόθεσή μας και με την προσδοκία ενός καλύτερου αύριο πορευθούμε με σύνεση και χωρίς αμφιταλαντεύσεις προς το τέρμα, προς τη διάσωση της κυπριακής οικονομίας και τη διαφύλαξη της ακεραιότητας της πατρίδας μας.

Προκειμένου να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες που θα επιτρέψουν μια ψύχραιμη, αποφασιστική και αποτελεσματική διαχείριση των πραγμάτων, οφείλουμε ως πολιτεία να διασφαλίσουμε κάποιες σημαντικές προϋποθέσεις. Πρώτα απ' όλα πρέπει να θωρακίσουμε την Κύπρο και την κυπριακή οικονομία με έκτακτες νομοθεσίες, που να μας επιτρέπουν να δράσουμε στη βάση της νομιμότητας. Η αναγκαία πολιτική βούληση και η στοχοπροσήλωση στην εθνική προσπάθεια για τη σωτηρία της πατρίδας και τη διάσωση της κυπριακής οικονομίας είναι ένα άλλο βασικό προαπαιτούμενο.

Πρέπει επίσης να αποτραπούν, και αυτό είναι έκκληση, συνθήκες πανικού και κοινωνικής αναταραχής. Ο λαός καλείται να εμπιστευθεί τις δυνάμεις και τις δυνατότητές του και να συνταχθεί στη μεγάλη εθνική προσπάθεια για τη διαφύλαξη των δικαίων της πατρίδας και των συμφερόντων του τόπου. Η πρώτη και μεγαλύτερη ευθύνη ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνηση. Ούτε λάθη δικαιολογούνται ούτε ολιγωρίες επιτρέπονται. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι, αν όλοι εργαστούμε με τη δέουσα προσοχή, τη συνέργεια και τη συνεργασία, με αποφασιστικότητα και πίστη στις δυνάμεις αυτού του λαού, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε και αυτές τις προκλήσεις. Εξάλλου, είμαστε μαθημένοι όλοι. Πέρασαμε μέσα από φωτιές για χρόνια πολλά. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν, ναι, αφού τώρα γράφουμε ιστορία, θα πρέπει να τη γράψουμε για τα παιδιά και για τα εγγόνια μας, γιατί ακριβώς είμαστε κληρονόμοι μιας χώρας και αυτή η κληρονομιά δεν τελειώνει τώρα. Η κληρονομιά είναι για τα παιδιά και τα εγγόνια μας. Αυτή λοιπόν είναι η παρακαταθήκη, αυτή είναι η απόφαση, αυτός είναι ο δρόμος, αυτή είναι η κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουμε. Πιστεύω ακράδαντα ότι ενωμένοι θα τα καταφέρουμε. Δεν έχουμε άλλη επιλογή. Είμαστε καταδικασμένοι να τα καταφέρουμε, είμαστε καταδικασμένοι να επιβιώσουμε! Και η Κύπρος θα επιβιώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Καρογιάν.

Καλώ τώρα στο βήμα το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, τον κ. Άντρο Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πρέπει να πω ότι ξαφνιάστηκα, γιατί, αν η εκτίμηση της μεγάλης συνιστώσας, μιας μεγάλης συνιστώσας, της κυβέρνησης για το Eurogroup είναι αυτή που έχει αναπτύξει ο κ. Καρογιάν, είναι άξιο απορίας ειλικρινά γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατέληξε σε μια συμφωνία με αυτούς!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από τα χαράματα του Σαββάτου η Κύπρος ζει κρίσιμες στιγμές. Το μέλλον του τόπου και του λαού μας βρίσκεται σε καθοριστική στροφή της ιστορίας. Οι αποφάσεις που καλούμαστε σήμερα να λάβουμε θα είναι πολύ καθοριστικές για όλους, για την Κύπρο και τον κάθε Κύπριο ξεχωριστά, για το μέλλον της παρούσας, αλλά και των επερχόμενων γενιών. Καλούμαστε να πάρουμε αποφάσεις που ξεπερνούν κατά πολύ τα σύνορα, αλλά και τα όρια της χώρας μας. Δίχως ίχνος αλαζονείας θεωρούμε ότι οι αποφάσεις μας θα σφραγίσουν τις πολιτικές εξελίξεις στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κύπρος είναι αυτή που γνωρίζει το πιο ωμό πρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μετά που η Ελλάδα έγινε το πειραματόζωο των σαρωτικών μνημονίων, η Κύπρος γίνεται το πειραματόζωο του κουρέματος των καταθέσεων. Για την αντιμετώπιση της κρίσης η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ακολούθησαν θεραπείες σοκ που στηρίζονταν στο τρίπτυχο “λιτότητα, περικοπές, ιδιωτικοποιήσεις”. Το ΑΚΕΛ κατ’ επανάληψη τόνισε ότι, όπου εφαρμόστηκαν, αυτές οι πολιτικές όχι μόνο δε συνέβαλαν στο ξεπέρασμα των συνεπειών της κρίσης, αλλά τις όξυναν. Τονίζαμε ότι οι κυρίαρχοι κύκλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργούν με βάση τους νόμους της αγοράς, όπως οι ίδιοι τους αντιλαμβάνονται, και της μεγιστοποίησης του κέρδους. Σε αυτούς τους δύο στόχους είναι πρόθυμοι να καθυποτάξουν τα πάντα, τους λαούς του κάθε κράτους μέλους, την ίδια την κυριαρχία και την ευημερία τους. Στη δική μας περίπτωση τα κριτήριά τους ήταν και πολιτικά. Δεν πρέπει να αμφιβάλουμε ότι πίσω από τα μυαλά κάποιων υπάρχουν σχέδια για το Κυπριακό και τον έλεγχο του φυσικού πλούτου της Κύπρου. Μετά τη συμφωνία του Eurogroup με την κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη, για κάθε καλοπροαίρετο παρατηρητή το ιδεολόγημα της “κοινωνικής” οικονομίας της αγοράς, η υπόσχεση της Συνθήκης της Λισαβόνας για δήθεν διασφάλιση της ευημερίας των λαών της Ένωσης, το χρυσωμένο χάπι της “ρήτρας αλληλεγγύης”, που περιλήφθηκε στη συνθήκη, αποδείχθηκαν απλώς μέθοδοι νομιμοποίησης για επέλαση σε βάρος των λαών, των κατακτήσεων και τελικά βέβαια και της προοπτικής τους.

Οι ίδιες οι εξελίξεις απέδειξαν πως ο δογματισμός βρίσκεται αλλού, στην πλάνη της “μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας”. Η αγκύλωση αποκαλύφθηκε στο μεγαλείο της τώρα. Στην αρχή η κυβέρνηση αιτιολόγησε την αποδοχή της συμφωνίας με το ότι δεν υπήρχαν περιθώρια διαπραγμάτευσης. Μετά τις αντιδράσεις και την αντίστασή μας, ανακαλύφθηκαν περιθώρια, πάντα βέβαια μέσα στην ίδια φιλοσοφία. Όλα αυτά δεν είναι τυχαία. Ούτε αφορούν μόνο την περίπτωση της Κύπρου. Αυτό που κυριαρχούσε σε κάθε απόφαση των ηγετικών κύκλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όποια χώρα και αν αυτή αφορούσε, ήταν οι ιδεολογικοπολιτικές τους αντιλήψεις και η εξυπηρέτηση μέσω τους διαφόρων συμφερόντων. Ακόμα και στις περιπτώσεις που το συμβούλιο κορυφής έπαιρνε αποφάσεις τασσόμενο υπέρ της ανάπτυξης και όχι της λιτότητας, αυτές ανατρέπονταν στην πράξη όχι μόνο από μια χούφτα τεχνοκρατών των Βρυξελλών, αλλά και από τις πολιτικές πεποιθήσεις των κυρίαρχων κύκλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα όσα συμφωνήθηκαν από την κυβέρνηση Αναστασιάδη και το Eurogroup την περασμένη Παρασκευή, πέρα από την εξυπηρέτηση ιδεολογικών και πολιτικών αντιλήψεων, αλλά και πολυεθνικών συμφερόντων, που κυριαρχούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στόχευαν και στην εξυπηρέτηση μικροκομματικών προεκλογικών συμφερόντων. Η Γερμανία βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο και η Κύπρος κρίθηκε πως θα μπορούσε να είναι μια χρήσιμη Ιφιγένεια στο βωμό της εκλογικής νίκης! Αυτά όμως δεν μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια για μας για την αποδοχή αντιλαϊκών μέτρων που ισοπεδώνουν την προοπτική και το μέλλον μας και δημιουργούν επικίνδυνο προηγούμενο για όλους. Δίχως να υπερβάλλουμε για το πολιτικό, για το οικονομικό μέγεθος και την πολιτική εμβέλεια της Κύπρου, θεωρούμε ότι ενδεχόμενη απόρριψη της συμφωνίας στην οποία κατέληξε ο κ. Αναστασιάδης με το Eurogroup μπορεί να ενισχύσει την ήδη τεταμένη συζήτηση για το πώς αλλιώς μπορούν να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τον περασμένο Νιόβρη είχαμε καταλήξει σε μια καταρχήν συμφωνία για το μνημόνιο, την οποία η τότε κυβέρνηση ήταν έτοιμη να υπογράψει. Μάλιστα, ήμασταν η μόνη χώρα από όσες εντάχθηκαν στο Μηχανισμό Στήριξης που εγκρίναμε στο κοινοβούλιο όλα τα μνημονιακά νομοσχέδια, προτού υπογραφεί η συμφωνία. Δυστυχώς, το Eurogroup έθεσε τότε νέες απαιτήσεις, που ήταν κόκκινες γραμμές για μας, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η υπογραφή του μνημονίου. Ακριβώς επειδή οι απαιτήσεις αυτές δε γίνονταν αποδεκτές, ξεκίνησε ένας υπόγειος πόλεμος υπόσκαψης και πίεσης ενάντια στην Κύπρο. Ξεκίνησαν οι αβάσιμες και ατεκμηρίωτες κατηγορίες για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος από το εξωτερικό, αλλά, λυπούμαι να πω, και από το εσωτερικό. Όλα αυτά, παρ’ όλο που η Moneyval στα αποτελέσματα της έρευνάς της για καταπολέμηση του ξέπλυματος χρήματος είχε κατατάξει την Κύπρο σε καλύτερη θέση από τη Γερμανία.

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι σημαντικό να αντλούμε διδάγματα από τον τρόπο με τον οποίο χειριστήκαμε αυτά τα ζητήματα τους τελευταίους μήνες, είναι χρήσιμο να λέγονται κάποιες αλήθειες. Κατά τη

διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας -για τις προεδρικές εκλογές, εννοώ- επιχειρήθηκε να ναρκωθεί ο λαός με ψεύτικες ελπίδες. Λίγες μόνο μέρες πριν από τις εκλογές ο κ. Αναστασιάδης έλεγε ότι βρισκόταν πολύ κοντά στην εξεύρωση δανείου γέφυρας για κάλυψη δημοσιονομικών αναγκών, ενώ με κάθε ευκαιρία ο ίδιος, το επιτελείο και οι υποστηρικτές του παρουσιάζονταν ως αυτοί που με τις γερές πλάτες των Ευρωπαίων φίλων και συμμάχων του θα επαναδιαπραγματεύονταν το μνημόνιο, για να το διορθώσουν. Ειδικά μετά από τη διοργάνωση της συνόδου του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στην Κύπρο δεν περνούσε μέρα που να μη λεχθεί από το επιτελείο του κ. Αναστασιάδη ότι οι διασυνδέσεις του με τους ισχυρούς των Βρυξελλών θα βοηθούσαν να επανακτήσει η Κύπρος την αξιοπιστία και την περηφάνια της. Τελικά η Κύπρος και ο λαός μας δεν έπεσαν μόνο θύμα των ψεύτικων υποσχέσεων και εντυπώσεων, δεν ξεγελάστηκαν μόνο από τους Ευρωπαίους εταίρους, που στα λόγια υπόσχονταν αλληλεγγύη και βοήθεια' έπεσαν θύμα και των δεσμεύσεων που δόθηκαν, αλλά ποτέ δεν τηρήθηκαν από την κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ο κ. Αναστασιάδης δεσμεύθηκε να επαναδιαπραγματευθεί το μνημόνιο. Έλεγε πως μπορούσε να το κάνει με αξιώσεις, αφού, «όταν βάζεις κόκκινες γραμμές, μπορούν να γίνουν δεκτές, αρκεί να αντιπροτείνεις κάτι αξιόπιστο, ώστε να πειστούν οι δανειστές ότι θα εξυπηρετείται το δάνειο που θα μας παραχωρήσουν».

Ο κ. Αναστασιάδης δεσμεύθηκε να μη δεχθεί το κούρεμα καταθέσεων. Είναι χαρακτηριστική η δήλωση στην οποία προέβη στις 15 του Φεβράρη. Δήλωσε με τον πιο ξεκάθαρο και κατηγορηματικό τρόπο ότι δεν πρόκειται ο Νίκος Αναστασιάδης να υπογράψει το όποιο μνημόνιο που θα περιέχει την οποιαδήποτε πρόνοια για κούρεμα καταθέσεων. Προεκλογικά όλοι συμφωνούσαν πως το κούρεμα καταθέσεων θα ήταν ένα εφιαλτικό σενάριο για την Κύπρο. Μετεκλογικά ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών το χαρακτήρισε ανόητη ιδέα που θα οδηγούσε σε καταστροφή, ο κ. Πισσαριδής ως ένα «καταστροφικό μέτρο που θα παρασύρει όχι μόνο την Κύπρο, αλλά και ολόκληρη την Ευρωζώνη». Μετεκλογικά όλοι καθυσάχαζαν τους πάντες πως το κούρεμα δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτό. Είναι χαρακτηριστικό ότι την Πέμπτη, 14 του Μάρτη, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος δήλωνε από την τηλεόραση πως το ζήτημα κλείδωσε, «δεν τίθεται θέμα κουρέματος των καταθέσεων». Και βέβαια το αποτέλεσμα είναι γνωστό!

Ο κ. Αναστασιάδης δεσμεύθηκε να μη δεχθεί τις ιδιωτικοποιήσεις. Εξάλλου, αυτή η δέσμευσή του ήταν ένας βασικός πυλώνας της συνεργασίας του ΔΗΣΥ με το ΔΗΚΟ. Μάλιστα, ο κ. Αναστασιάδης, για να διασκεδάσει τις ανησυχίες που υπήρχαν σε μεγάλη μερίδα του λαού, απέστειλε στις 14 του Φεβράρη επιστολή προς τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών. Σε εκείνη την επιστολή, την οποία υπέγραψε ο ίδιος, ανέφερε επί λέξει: «Η δική μας θέση είναι ξεκάθαρη και καταγράφεται με απόλυτη σαφήνεια στο πλαίσιο συμφωνίας των κομμάτων ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ, που αποτελεί την πολιτική βάση της δικής μας υποψηφιότητας, ότι δηλαδή τασσόμαστε ξεκάθαρα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών Cyta, ΑΗΚ, Αρχή Λιμένων». Και συνέχιζε παρακάτω: «Θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια να εξεύρουμε άλλες πηγές χρηματοδότησης του δημόσιου χρέους και άλλους τρόπους που θα το καταστήσουν βιώσιμο, ώστε να αποτρέψουμε την ενεργοποίηση της πρόνοιας για ιδιωτικοποιήσεις, που περιλήφθηκε στο Μνημόνιο Συναντίληψης, το οποίο συνομολόγησε η κυβέρνηση Χριστόφια με την τρόικα». Αντί τούτου, τελικά η κυβέρνηση Δημοκρατικού Συναγερμού και ΔΗΚΟ αποδέχτηκε τις ιδιωτικοποιήσεις.

Ο κ. Αναστασιάδης, βρισκόμενος στην ηγεσία της αντιπολίτευσης, είχε αντιδράσει έντονα και στο νομοσχέδιο που είχε καταθέσει παλαιότερα η κυβέρνηση Χριστόφια για προσωρινή και ελάχιστη αύξηση του εταιρικού φόρου από το 10% στο 11%. Τότε, μέσα σε αυτή εδώ την αίθουσα, ο κ. Αναστασιάδης, απευθυνόμενος στο ΑΚΕΛ, είχε πει τα εξής με οργισμένο ύφος: «Έχουμε ανταγωνιστές όπως είναι η Μάλτα, όπως είναι το Λουξεμβούργο, όπως είναι σωρεία άλλων χωρών, η Ιρλανδία κ.λπ., έχει πληγεί η οικοδομική βιομηχανία, έχει πληγεί ο τουρισμός' έμειναν οι υπηρεσίες. Πλήξτε και τις υπηρεσίες, για να συσσωρεύσετε ανέργους, προκειμένου να τους εκπροσωπήτε! Εάν θέλετε να είστε το κόμμα των ανέργων, είναι πρόβλημα δικό σας!» Έτσι μας έλεγε. «Συνεπώς», συνέχιζε, «αυτό που πρέπει να λάβουμε υπόψη είναι ότι με το 1% το μήνυμα που στέλνεται είναι η αστάθεια του φορολογικού συστήματος της χώρας. Και στο τέλος, πέραν των άλλων, θα καταστρέψετε και τον τομέα των υπηρεσιών». Έτσι μας έλεγε. Τώρα ο εταιρικός φόρος προτείνεται να πάει μονίμως από το 10% στο 12,5% και η κυβέρνηση δεν ένιωσε την ανάγκη να διαφωνήσει!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το αποτέλεσμα του Eurogroup της περασμένης Παρασκευής περιλαμβάνει δεσμεύσεις για το καθένα από αυτά, αλλά και για άλλα ζητήματα. Η ανώμαλη προσγγείωση για πολλούς εδώ στην Κύπρο ήταν αποτέλεσμα και των ηχηρών δεσμεύσεων που ανέλαβαν ο κ. Αναστασιάδης και η κυβέρνησή του διεκδικώντας και αναλαμβάνοντας την εξουσία. Το αποτέλεσμα ήταν ό,τι χειρότερο για την Κύπρο. Αυτό δεν το λένε μόνο οι πολιτικές δυνάμεις που τάχθηκαν από την πρώτη στιγμή ενάντια στη συμφωνία Αναστασιάδη-Eurogroup. Είναι χαρακτηριστικά τα σχόλια που έγιναν διεθνώς. Η Ρωσία τη χαρακτήρισε άδικη, αντιεπαγγελματική και επικίνδυνη.

Οι Financial Times μίλησαν για μολόπετρα αντί για σωσίβιο στο λαιμό της Κύπρου. Το Economist τη χαρακτήρισε άδικη, κοντόφθαλμη και αυτοκαταστροφική. Ο διευθυντής του Open Europe Ματς Πέρσον αναφέρθηκε σε μεγάλο ρίσκο της Ευρώπης, με άγνωστες συνέπειες για την Ιταλία και την Ισπανία. Ο Μοχάμεντ Ελ Εριάν, επικεφαλής της μεγαλύτερης εταιρείας επενδύσεων σε ομόλογα, της PIMCO, γράφει στους Financial Times για ρισκοκίνδυνη επιλογή των Ευρωπαίων εταιρών. Ο Ανδρέας Κούτρας από την επενδυτική "ITC Markets" σχολιάζει σε σημείωμά του ότι για ακόμα μια φορά η Ευρωζώνη αποδεικνύει ότι δεν είναι αρκετά ώριμη, συνεχίζοντας να εκπλήσσει αρνητικά. Ο οικονομικός συντάκτης, αναλυτής του BBC Ρόμπερτ Πέστον σχολιάζει ότι η απόφαση για την Κύπρο σπάει όλους τους κανόνες. Ο Βόλφγκανγκ Μίνχαου των Financial Times ανέφερε ότι ο πανικός των καταθετών σε άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες είναι η λογική εξέλιξη της απόφασης για τους καταθέτες στην Κύπρο. Είπε μάλιστα πως δεν μπορούσε να το πιστέψει, όταν άκουσε ότι οι Υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης κυνηγούν τους μικροκαταθέτες στην Κύπρο, λέγοντας πως, αν ήθελε κάποιος να τροφοδοτήσει πολιτικό κλίμα εξέγερσης στη Νότια Ευρώπη, αυτός ήταν ο τρόπος να το κάνει. Μάλιστα, σύμφωνα με την Οδηγία 14/2009, τα κράτη μέλη αποζημιώνουν τους καταθέτες που έχουν κατατεθειμένα μέχρι €100.000. Το Eurogroup με τη συμφωνία που πέτυχε με τον κ. Αναστασιάδη στην ουσία καταργεί αυτή την Οδηγία. Η συμφωνία Αναστασιάδη-Eurogroup βρίσκεται σε εντελώς διαφορετικό και αντίθετο πνεύμα, δηλαδή παραβιάζει και αποφάσεις της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η δημόσια συζήτηση επικεντρώθηκε αποκλειστικά στο κούρεμα των καταθέσεων. Όπως είπα και πιο πάνω, στη συμφωνία της κυβέρνησης με το Eurogroup περιλαμβάνονται και ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, αύξηση του εταιρικού φόρου, αύξηση του τόκου στις καταθέσεις από το 15% στο 20% ή το 25% και επιβολή φόρου αλληλεγγύης 10%. Συμπεριλαμβάνονται επίσης η συμμετοχή στην ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών των κατόχων αξιογράφων και η αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα. Επίσης, προνοείται η διεξαγωγή μελέτης για ξέπλυμα χρήματος στην Κύπρο από τη Moneyval και ιδιωτικό ελεγκτικό οίκο.

Η δήλωση του κ. Σόιμπλε πως η απόφαση για κούρεμα σε όλους ανεξαιρέτως τους καταθέτες ήταν απόφαση της κυπριακής κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου επιτείνει τα ερωτηματικά. Πολλά ερωτηματικά προκαλούνται και από το δημοσίευμα της Wall Street Journal πως το κούρεμα έγινε αποδεκτό από τις δέκα το βράδυ της Παρασκευής, ενώ την ίδια ώρα δόθηκαν οδηγίες για πάγωμα όλων των καταθέσεων στην Κύπρο. Μισή ώρα μετά η κυβέρνηση, δίχως να ενημερώσει την πολιτική ηγεσία του τόπου, επικοινωνήσε με τους υπηρεσιακούς στην Κύπρο, για να δώσει οδηγίες για την ετοιμασία του νομοσχεδίου. Αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, καταρρίπτουν τον ισχυρισμό της κυβέρνησης ότι η δήλωση Σόιμπλε δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια. Όπως κι αν εξελίχθηκαν τα πράγματα, η τεράστια ζημιά έγινε. Η δημοσιοποίηση της συμφωνίας Αναστασιάδη-Eurogroup έφερε μαζί της συνέπειες σοβαρότατες για την Κύπρο, αλλά και για τον υπόλοιπο πλανήτη. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως αυτή η απόφαση θα οδηγήσει σε φυγή των ξένων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο και των ξένων καταθέσεων με τεράστιες αλυσιδωτές επιπτώσεις. Μεγαλύτερη συνέπεια θα είναι η καταστροφή του χρηματοοικονομικού συστήματος και η κατάρρευση του κυπριακού οικονομικού μοντέλου, που θα διογκώσουν την ύφεση στην οικονομία και θα εκτοξεύσουν την ανεργία στον τόπο μας.

Με δύο λόγια, μετά τη συμφωνία της κυβέρνησης με το Eurogroup, πρέπει να ξεχάσουμε την Κύπρο όπως την ξέραμε. Μέσω αυτής της συμφωνίας θα επιχειρηθεί να ασκηθεί οικονομικός και πολιτικός έλεγχος στην Κύπρο με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Ήδη επλήγησαν τα τρία θεμέλια που καθορίζουν τη φερεγγυότητα του χρηματοοικονομικού μας συστήματος, η αξιοπιστία, η ασφάλεια και η σταθερότητα. Χθες συναντήθηκα με το Σύνδεσμο των Διεθνών Τραπεζών. Στην Κύπρο λειτουργούν είκοσι έξι διεθνείς τράπεζες. Αφού μου εξέφρασαν την έντονη δυσφορία τους για τις εξελίξεις που θυματοποιούν τους καταθέτες τους, που ας σημειωθεί ότι προέρχονται από κάθε γωνιά του πλανήτη, εξέφρασαν την πεποίθηση ότι θα μειωθεί δραστικά ο κύκλος των εργασιών τους και άφησαν να αιωρείται το ενδεχόμενο να φύγουν από την Κύπρο.

Στο διάγγελμά του, που πρέπει να σημειώσω ότι ήταν πολύ επιθετικό, ο κ. Αναστασιάδης αναφέρθηκε στην αποδοχή της συμφωνίας του με το Eurogroup ως το μέσο για αποφυγή δεύτερου μνημονίου. Το παράδειγμα άλλων χωρών το διαψεύδει. Κάθε φορά που οι κυβερνήσεις υποχωρούσαν στις απαράδεκτες απαιτήσεις της τρόικας, η τρόικα επανερχόταν με νέες απαιτήσεις που γεννούσαν δριμύτερες συνέπειες για τους λαούς. Αν αποδεχτούμε τη συμφωνία, κανένας δεν εγγυάται πως οι συνέπειές της δε θα οδηγήσουν σε νέα, πιο οδυνηρά, μέτρα.

Το κούρεμα των καταθέσεων δε θα είναι το αναγκαίο πικρό ποτήρι που πρέπει να πει η Κύπρος, για να ξεκινήσει η ανάκαμψη, όπως μας λένε, πολύ απλά γιατί δε θα υπάρχει μετά το κούρεμα καμία προϋπόθεση, για να κτίσουμε πάνω της την ανάκαμψη. Αυτά, σε συνδυασμό με την αποδοχή των ιδιωτικοποιήσεων, θα οξύνουν περισσότερο τα προβλήματα. Το παράδειγμα της Βουλγαρίας μιλά από μόνο του. Η ιδιωτικοποίηση της κρατικής ηλεκτρικής αρχής είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής του ρεύματος στο δεκαπλάσιο. Για την περίπτωση της

Κύπρου οι ιδιωτικοποιήσεις θα σημαίνουν και μια χώρα ανοχύρωτη μπροστά στους εθνικούς κινδύνους, αφού ζωτικοί τομείς για την εθνική ασφάλεια μιας ημικατεχόμενης χώρας θα πέσουν σε χέρια ιδιωτών με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Θα σημαίνουν επίσης την απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας, ενώ θα χαθεί και ο κοινωνικός ρόλος των οργανισμών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή σήμερα συζητούμε θέματα ζωτικής σημασίας που ξεπερνούν κατά πολύ τα όρια της Κύπρου, νιώθουμε την ανάγκη να κάνουμε ορισμένες αναγκαίες επισημάνσεις. Καθ' όλη τη διάρκεια της περασμένης βδομάδας εκφράσαμε τις ανησυχίες μας για το πού οδηγούνται τα πράγματα. Αμέσως μετά τη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων στις 9 του Μάρτη είχα στείλει επιστολή στον κ. Αναστασιάδη, εκφράζοντας τις ανησυχίες που μας προκάλεσε η ενημέρωση που είχαμε. Η πρόταση του ΑΚΕΛ να γίνει ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων για το πώς προχωρούμε απορρίφθηκε και έτσι η σύσκεψη έλαβε χαρακτήρα ενημερωτικό. Αυτό μας οδήγησε στην παρατήρηση πως, αφού η κυβέρνηση επιμένει να διαπραγματεύεται με την τρόικα δίχως καμία διαβούλευση με τις πολιτικές δυνάμεις, σημαίνει αυτομάτως πως αναλαμβάνει ακεραία την ευθύνη για το τελικό αποτέλεσμα.

Στην επιστολή μου προς τον Πρόεδρο Αναστασιάδη είχα κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου αναφορικά με τις έντονες ανησυχίες που είχαμε για το τελικό περιεχόμενο της δανειακής σύμβασης λόγω της προηγούμενης εμπειρίας μας στα Eurogroup και τη σκόπιμη ασάφεια που φαινόταν να διατηρείται γύρω από τους όρους αποπληρωμής του δανείου, αλλά και τις εξωπραγματικές απαιτήσεις για κάλυψη μεγάλου μέρους των αναγκών από εγχώριες πηγές. Στην επιστολή μου, αλλά και στις δημόσιες τοποθετήσεις μας ως ΑΚΕΛ δεν παραλείψαμε να αναφέρουμε πως ως κόμμα γνωρίζαμε τις μεγάλες δυσκολίες που θα αντιμετώπιζε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και τις πιέσεις που θα του ασκούσαν, γι' αυτό και δηλώναμε έτοιμοι να υποστηρίξουμε τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση με τον όρο να παραμείνουν συνεπείς στις προεκλογικές και τις μετεκλογικές τους δεσμεύσεις. Αντί τούτου, δυστυχώς η κυβέρνηση επέλεξε να ακολουθήσει μοναχική πορεία. Τελικά υποχώρησε ατάκτως από τις δεσμεύσεις της. Με το καλημέρα της διακυβέρνησής του ο κ. Αναστασιάδης αποδείχθηκε πλήρως ανακόλουθος! Έδωσε το πρώτο του τεστ αντοχής στις πιέσεις και απέτυχε!

Με το διάγγελμά του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απηύθυνε έκκληση στα πολιτικά κόμματα να στηρίξουν τη συμφωνία στην οποία κατέληξε, αλλιώς να αναλάβουν την ευθύνη για τις εξελίξεις, είπε. Ενώ υποσχόταν διαβούλευση, δεν την έκανε και τώρα επιχειρεί να θέσει την πολιτική ηγεσία και το λαό ενώπιον διλημάτων. Αποψη μας είναι ότι θα έπρεπε να αντέξει στις πιέσεις. Θα έπρεπε να επικαλεστεί διαβούλευση με τα πολιτικά κόμματα, αφού θα εκαλείτο μάλιστα η Βουλή να τοποθετηθεί στη συμφωνία, προκειμένου να κερδίσει χρόνο. Αυτή η παρατήρηση αποκτά διπλή αξία μετά από τα διάφορα δημοσιεύματα, αλλά και τις δηλώσεις πολλών που κατέδειξαν πως ήταν όλα προσχεδιασμένα, και το τι θα αποφασίζοταν στο Eurogroup, αλλά και το πότε θα αποφασίζοταν. Και δεν είναι τυχαία που αποφασίστηκε μεσάνυκτα Παρασκευής-ξημερώματα Σαββάτου και ακολουθούσε τριήμερο αργίας στην Κύπρο.

Την επομένη κιόλας μέρα της συμφωνίας προέκυψε το ερώτημα: Είχαμε δυνατότητα περισσότερης διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση; Η απάντηση θεωρούμε ότι βρίσκεται στη θέση που εκφράσαμε εδώ και καιρό ως ΑΚΕΛ. Η περίπτωση της Κύπρου είναι συστημική. Μας παρέχει δυνατότητες σκληρής διαπραγμάτευσης με την τρόικα. Οι επιπτώσεις που είχε η συμφωνία Αναστασιάδη-Eurogroup στη διεθνή αγορά απέδειξαν τη συστημική φύση του προβλήματος με τον πιο περίτρανο τρόπο.

Ένα άλλο γεγονός που επιβεβαιώνει ότι υπήρχαν και άλλα περιθώρια διαπραγμάτευσης είναι το γεγονός ότι την Κυριακή και μετά την έντονη αντίδραση του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ έγιναν πάμπολλες δηλώσεις από αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έλεγαν πως δέχονται να ακούσουν και άλλες προτάσεις, αρκεί να καλύπτουν ισόποσο ποσό με το κούρεμα. Την επόμενη μέρα ακούστηκαν βέβαια κι άλλα πολλά. Από τους υπερασπιστές του κ. Αναστασιάδη ειπώθηκε πως ο Πρόεδρος αντιστάθηκε στους εκβιασμούς. Δηλαδή, αν υπέκυπτε, τι χειρότερο θα είχαμε σήμερα μπροστά μας; Από τους ίδιους ακούσαμε να κατηγορείται το ΑΚΕΛ για λαϊκισμό. Αν εμείς είμαστε λαϊκιστές, τότε θα πρέπει οι φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού να παραδεχθούν πως είναι λαϊκιστές και εκατοντάδες οικονομικοί και πολιτικοί αναλυτές εντός και εκτός Κύπρου που τοποθετήθηκαν όπως περιέγραφα πιο πάνω. Σε ό,τι μας αφορά, εμείς δεν είμαστε λαϊκιστές, όμως σίγουρα είναι αντιλαϊκοί όλοι αυτοί που προσπαθούν εναγωνίως να μας πείσουν για τη συμφωνία Αναστασιάδη-Eurogroup.

Ειπώθηκε επίσης πως ο Πρόεδρος τους τα είπε στο Eurogroup και δεν τον άκουσαν. Αυτό που μετρά είναι η πρόταση προς το λαό. Στο διάγγελμά του ο κ. Αναστασιάδης ήταν ξεκάθαρος, ή ψηφίζουμε τη συμφωνία ή βουλιάζουμε. Αυτό έθεσε ενώπιον του κυπριακού λαού και τίποτε άλλο. Αυτά μας έλεγαν όλες τις προηγούμενες μέρες τα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ειπώθηκε επίσης πως με το κούρεμα των καταθέσεων διασφαλίζονται θέσεις εργασίας για οκτώ χιλιάδες άτομα. Από τις ξένες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο είχαμε ετήσιο εισόδημα γύρω στα €8,5 δις. Με το κούρεμα θα εξασφαλίσουμε εφάπαξ μόνο 3,5 δις. Θα χάσουμε όμως μεγάλο μέρος των εσόδων που είχαμε χάνοντας ταυτόχρονα και δεκάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Ειπώθηκε πως είτε θα αποδεχθούμε το κούρεμα είτε θα πάμε σε άτακτη χρεοκοπία. Το δίλημμα αυτό είναι ψεύτικο, γιατί το βασικότερο που πρέπει να κρίνουμε για το αν θα στηρίξουμε ένα νομοσχέδιο δεν είναι το δίλημμα “χρεοκοπία ή αποδοχή” αλλά μια ανάλυση για το αν η αποδοχή θα τερματίσει τις πιθανότητες της χρεοκοπίας. Να δούμε λοιπόν τις επιπτώσεις που θα έχει αυτό στην οικονομία.

Μια συνολική λύση θα πρέπει να έχει δύο βασικά χαρακτηριστικά. Πρώτον, να διασφαλίζει την εμπιστοσύνη των καταθετών προς τον τραπεζικό τομέα, ώστε να μπορούν οι τράπεζες να δέχονται καταθέσεις και να τις δανείζουν. Αν δεν αναγνωρίσουμε ότι αυτό είναι θεμελιώδες, τότε δε θα μπορέσουμε να βρούμε λύση στο πρόβλημά μας. Δεύτερον, πρέπει να διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος, ώστε να μπορούν οι ίδιες οι τράπεζες να δανείζουν την οικονομία και να επιτελούν το ρόλο τους στην αναπτυξιακή διαδικασία. Το αποτέλεσμα αυτού που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα δε διασφαλίζει κανένα από τα δύο. Αποσύρει την εμπιστοσύνη που έχουν οι καταθέτες προς τις τράπεζες, δημιουργεί τάσεις φυγής των καταθέσεων και ως αποτέλεσμα οδηγεί τις ήδη προβληματικές τράπεζες σε περαιτέρω ανάγκες κεφαλαίων. Γιατί λοιπόν να αποδεχθούμε την εισοδή μας σε ένα φαύλο κύκλο αβεβαιότητας, που είναι σίγουρο ότι στο μέλλον θα μας φέρνει ενώπιον των ίδιων διλημμάτων με νέα, πιο απεχθή, μέτρα; Γιατί να αποδεχθούμε ένα μέτρο που δεν επιβλήθηκε ποτέ πουθενά αλλού;

Με όλα αυτά τα δεδομένα, αγαπητοί συνάδελφοι, το ΑΚΕΛ προτείνει την καταψήφιση της συμφωνίας της κυβέρνησης του κ. Αναστασιάδη με το Eurogroup. Όμως, δε μένει εδώ. Καταθέτει και πρόταση για το πώς θα αντιμετωπιστεί η όλη κατάσταση. Είμαστε πλέον πεπεισμένοι ότι οι εταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιχειρούν να βοηθήσουν την Κύπρο και την κυπριακή οικονομία να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες. Αντιθέτως, χρησιμοποιούν την κρίση ως αφορμή, για να πλήξουν την κυριαρχία μας και να μας επιβληθούν πολιτικά. Στο φόντο όμως όλης αυτής της υπόθεσης βρίσκεται το Κυπριακό και το φυσικό αέριο. Είναι εξόφθαλμο πλέον πως οποιαδήποτε προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων στα πλαίσια της τρόικας δε θα καρποφορήσει. Αντιθέτως, θα μας οδηγήσει σε ένα φαύλο κύκλο μαρτυρικών συνεπειών. Ως ΑΚΕΛ είχαμε πάντα τις αμφιβολίες και τις επιφυλάξεις μας για τις προθέσεις των Ευρωπαίων εταίρων μας, αλλά, ενόσω φαινόταν ότι τα μέτρα θα ήταν οδυνηρά αλλά όχι καταστροφικά, επιχειρούσαμε να εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια. Είμαστε όμως πια πεπεισμένοι πως τώρα δεν υπάρχουν περιθώρια. Η δική μας πρόταση είναι να αποσύρουμε την αίτησή μας για βοήθεια από το Μηχανισμό Στήριξης και να επιδιώξουμε άλλες λύσεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Απολογούμαι, αν δε σας άρεσε, αγαπητέ συνάδελφε, αλλά έν' τη δική μας την πρόταση που είπα!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έν' τη δική μας την πρόταση που είπα δεν είναι τη δική σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Κυπριανού. Συνεχίστε, παρακαλώ.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Για το σκοπό αυτό έχουμε υποβάλει συγκεκριμένη πρόταση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και ταυτόχρονα έχουμε επεξεργαστεί προτάσεις οικονομικού χαρακτήρα που μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς την τρόικα και εντός της Ευρωζώνης. Ως ΑΚΕΛ έχουμε ετοιμάσει πακέτο από μέτρα, τα οποία, αν καταψηφιστεί το νομοσχέδιο της κυβέρνησης, θα συζητήσουμε μαζί της και με τα πολιτικά κόμματα. Βασικός πυλώνας είναι η έκδοση εθνικού ομολόγου αλληλεγγύης δεκαετούς διάρκειας. Η συμμετοχή σε αυτό και ο τρόπος λειτουργίας του να εξεταστεί. Τα έσοδα από την έκδοσή του να διατεθούν για τις ανάγκες της κυπριακής οικονομίας. Όσον αφορά στις ανάγκες αναχρηματοδότησης του δημόσιου χρέους μέχρι και το 2016, θα μπορούσαν να καλυφθούν από ξένη πηγή χρηματοδότησης, με δανεισμό από τρίτη χώρα ή ξένες τράπεζες που έχουν τις δραστηριότητές τους στην Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θεωρούμε αυτονόητη την απαίτησή μας να δοθεί στη δημοσιότητα από την Κεντρική Τράπεζα ο κατάλογος με τα ονόματα όλων όσοι απέσυραν λεφτά από τις κυπριακές τράπεζες το τελευταίο διάστημα, να διερευνηθεί επίσης κατά πόσο αυτοί γνώριζαν τις εξελίξεις από προηγουμένως. Ζητούμε επίσης να κατατεθεί αμέσως στη Βουλή η έκθεση του οίκου "Alvarez & Marshal" και να τιμωρηθούν παραδειγματικά όσοι έχουν εγκληματήσει οικονομικά σε βάρος του τόπου και του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η απόφαση που καλούμαστε να λάβουμε σήμερα ξεπερνά κατά πολύ τα όρια της Κύπρου. Αφορά την προοπτική όχι μόνο του κυπριακού λαού, αλλά και των λαών της Ευρώπης. Το ΑΚΕΛ θα αντιδράσει στις εκβιαστικές πιέσεις για ξεπούλημα της Κύπρου και του λαού της, καλώντας τον κυπριακό λαό σε ψύχραιμη, οργανωμένη, συλλογική και πολιτική αντίδραση. Καλούμε τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις του τόπου σε συστράτευση, για να κτίσουμε μέτωπο αντίστασης στις αντιλαϊκές πολιτικές. Δεν είναι η πρώτη φορά που ως λαός βρεθήκαμε μπροστά σε δυσκολίες. Το έχουμε ξαναζήσει και καταφέραμε να το ξεπεράσουμε χάρη στις σωστές πολιτικές που ακολουθήσαμε και στην εργατικότητα και τη συλλογικότητα που μας διακρίνει. Τώρα διαθέτουμε ακόμα ένα μεγάλο όπλο, το φυσικό μας πλούτο και την πολλή δουλειά που έγινε, για να έχουμε τη δυνατότητα αξιοποίησής του. Μπορούμε λοιπόν να αντιμετωπίσουμε τις συνέπειες της κρίσης και να οδηγήσουμε το λαό μας σε ένα αύριο της ανάπτυξης, της προόδου και της ευημερίας, αρκεί να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων ως πολιτικές δυνάμεις και να καθοδηγήσουμε σωστά αυτή την προσπάθεια.

Ο λαός μας εργάστηκε σκληρά για την προκοπή αυτού του τόπου. Πάλεψε για την πατρίδα του, την ελευθερία, την αξιοπρέπεια και τη ζωή του. Είμαστε βέβαιοι ότι μπορεί να το ξανακάνει και να κερδίσει τη μάχη, αρκεί να ξέρει πως θυσιάζεται για τις δικές του αξίες και όχι για τα κέρδη του κεφαλαίου και των μονοπωλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν του αξίζει λοιπόν να τον καταδικάσουμε σε αδιέξοδα. Υπάρχουν λύσεις που μπορούν να φέρουν αποτελέσματα και η ευθύνη μάς βαρραίνει όλους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Άντρο Κυπριανού.

Παρακαλώ τον αναπληρωτή πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου να προσέλθει στο βήμα.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Την ώρα που η χώρα κινδυνεύει ως αποτέλεσμα μιας ολέθριας κληρονομιάς της τελευταίας πενταετίας, την ώρα που κρίνεται το μέλλον των παιδιών μας και οι κόποι και οι μόχθοι των πατεράδων και των παππούδων μας, έγνοια κάποιων, ακόμα και τούτη την ώρα, αντί του εθνικού συμφέροντος και της συναίνεσης, είναι το κομματικό συμφέρον. Για να υπάρχουν κόμματα, πρέπει να υπάρχει τόπος, να υπάρχει οικονομία. Να αποσύρουμε την αίτηση στην τρόικα θα ήταν πολύ καλύτερο για τα παιδιά μας, αν κάποιος δεν οδηγούσαν τη χώρα ένα βήμα πριν από τη χρεοκοπία, θα ήταν πολύ καλύτερα, αν δε χρειαζόταν να υποβληθεί πρώτα αίτημα στην τρόικα! Από τα ξημερώματα του Σαββάτου η Κύπρος, είπε ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, ζει δραματικές στιγμές. Ο λαός μας, οι πολίτες αυτού του τόπου, ζει δραματικές στιγμές εδώ και μερικά χρόνια!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Η σημερινή συνεδρία είναι η πιο κρίσιμη στη σύγχρονη ιστορία του κυπριακού κοινοβουλίου, αλλά και του τόπου μας. Και άλλες φορές ο τόπος μας βρέθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, αλλά ποτέ μέχρι σήμερα αυτές οι συνθήκες δεν έθεταν ταυτόχρονα σε κίνδυνο τόσο την εθνική κυριαρχία, την εθνική ασφάλεια, όσο και την οικονομία του τόπου μας. Το άλλοτε στήριγμα του εθνικού μας αγώνα για επανένωση του τόπου μας διαβρώθηκε και κινδυνεύουμε με άμεση χρεοκοπία.

Πριν πέντε χρόνια κανείς δεν μπορούσε να διανοηθεί ότι ο κίνδυνος θα προερχόταν από την οικονομία, αλλά δυστυχώς εξωγενείς, αλλά και εσωτερικοί παράγοντες μας έχουν οδηγήσει σ' αυτή τη βασανιστικά δυσχερή θέση. Τα αίτια της κρίσης είναι πολλά, αλληλένδετα, έχουν συμβάλει αρνητικά και εξηγούν την ένταση, αλλά και τη διάρκεια της κρίσης που βιώνουμε. Σ' αυτή τη χώρα όλοι μας, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, αναβάλαμε

πολλές φορές κρίσιμες και αναγκαίες και σωτήριες μεταρρυθμίσεις στο κράτος, στο χρηματοπιστωτικό τομέα, στο συνταξιοδοτικό, στο μέγεθος της δημόσιας υπηρεσίας. Δεν είναι η ώρα για αλληλοεπίρριψη ευθυνών. Θα ήμαστε εξάλλου μικρότεροι των ιστορικών περιστάσεων, εάν κυριαρχούσαν τα μικροκομματικά του υπέρτατου εθνικού καλού και της προσπάθειας για την εθνική σωτηρία. Είναι ώρα όμως αυτοκριτικής, ώρα εθνικής ευθύνης, ώρα αποφάσεων σωτήριων για τη χώρα μας, είναι η ώρα της κρίσης. Η θέση όμως αυτή δεν πρέπει να παρερμηνευτεί ως συγχωροχάρτι σε οποιουδήποτε ευθύνονται. Και συμφωνούμε απόλυτα, έρευνες για οποιονδήποτε, όπου και αν βρίσκεται, είτε στον τραπεζικό τομέα είτε σε εποπτικές αρχές είτε σε όσους είχαν την ευθύνη της πολιτικής διαχείρισης της οικονομίας για πέντε ολόκληρα χρόνια.

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα βρισκόμαστε με το ένα πόδι μετέωρο στον γκρεμό. Και ο συναισθηματισμός δεν πρέπει να αποτελεί την πυξίδα που θα μας οδηγήσει σε ασφαλή μονοπάτια. Η οργή και η πικρία, που όλοι μας δικαιολογημένα νιώθουμε, και πολύ περισσότερο ο λαός μας, έναντι των Ευρωπαίων εταίρων μας, δεν πρέπει να 'ναι η πυξίδα που θα καθοδηγή τις αποφάσεις μας. Δικαιολογημένα ηγεσία και πολίτες νιώθουμε απογοήτευση για την εκβιαστική στάση και συμπεριφορά που έτυχε ο Πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης στο Eurogroup. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κλήθηκε να δώσει μια σκληρή μάχη σε ένα απρόσμενα αρνητικό περιβάλλον. Εταίροι και φίλοι που μερικές ώρες πριν από το Eurogroup διαβεβαίωναν πως δεν τίθεται θέμα κουρέματος καταθέσεων όχι απλώς συμφώνησαν, αλλά και δυστυχώς έσπευσαν πρώτοι να το βάλουν στο τραπέζι. Και δεν είναι μόνο το θέμα του πολιτικού εκβιασμού. Η απόφαση για επιβολή κουρέματος είναι οικονομικό χαράκι στα θεμέλια της Ευρωζώνης. Ο Πρόεδρος αναγκάστηκε υπό τις σκληρές περιστάσεις που διαμορφώθηκαν να συμφωνήσει καταρχήν με την πρόταση, έχοντας να επιλέξει μεταξύ του να συμφωνούσε και της άμεσης χρεοκοπίας της χώρας, ξεκαθαρίζοντας όμως σε όλους ότι τον τελικό λόγο θα τον είχε η Βουλή των Αντιπροσώπων. Το κούρεμα των καταθέσεων ούτε ήταν ούτε είναι θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Κατέβαλε υπεράνθρωπες προσπάθειες όχι μόνο στη διάρκεια του Eurogroup αλλά από την πρώτη μέρα της ανάληψης των καθηκόντων του. Δεν είναι σίγουρα αυτή η κοινοτική αλληλεγγύη που αναμέναμε σε τόσο κρίσιμες ώρες, δεν είναι αυτή που επιβαλλόταν να επιδείξουν κυβερνήσεις και θεσμοί που φέρουν και αυτοί σημαντική ευθύνη σε σχέση με το γιατί η κυπριακή οικονομία έχει οδηγηθεί στο χείλος της καταστροφής, διότι, αν δεν είχε προηγηθεί η λανθασμένη πολιτική απόφαση κουρέματος του δημόσιου χρέους της Ελλάδας χωρίς εμείς να υπερασπιστούμε τα συμφέροντα της δικής μας χώρας, η Κύπρος, παρά τα δημοσιονομικά και άλλα προβλήματά της, δε θα βρισκόταν σήμερα εδώ που αφέθηκε να οδηγηθεί. Και δεν αφέθηκε να οδηγηθεί τις τελευταίες δεκαπέντε μέρες. Ενώπιον του Eurogroup υπήρχαν και άλλες, πιο δοκιμασμένες και σίγουρα λιγότερο επικίνδυνες, επιλογές, για να συμβάλουν στην επίλυση των οικονομικών μας προβλημάτων. Δυστυχώς, επέλεξαν την πλέον επώδυνη και την πλέον επικίνδυνη και επιχειρήσαν να την επιβάλουν μέσω εκβιαστικών μεθόδων.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το περασμένο Σαββατοκύριακο, μετά την απόφαση του Eurogroup, είχαμε δηλώσει ότι αυτή τη στιγμή επιβάλλεται μια συνολική διαχείριση της κατάστασης. Τα διλήμματα ήταν και είναι βασανιστικά. Με ψυχραιμία οφείλαμε να εξετάσουμε όχι μόνο τον εκβιασμό μεταξύ της άτακτης χρεοκοπίας και της αποδοχής των σκληρότατων μέτρων που προβλέπει το πακέτο του Eurogroup· στη ζυγαριά οφείλαμε να βάλουμε ακόμα τρία γεγονότα. Το πρώτο είναι η διαπίστωση ότι η υπερψήφιση της απόφασης του Eurogroup σε όλους μας, είναι γνωστό, δε διασφάλιζε κατά απόλυτο τρόπο την αποφυγή οικονομικών περιπετειών, αλλά, από την άλλη, η απόρριψη σήμαινε την άμεση χρεοκοπία της χώρας μας, αφού οι εταίροι μας ήταν σκληροί. Το δεύτερο δεδομένο που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας είναι το κλίμα που έχει δημιουργηθεί στην Κύπρο μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων, ένα κλίμα που οδηγεί στην καταψήφιση της απόφασης χωρίς δυστυχώς -και θέλω να το πω- να έχουμε ενώπιόν μας οποιοδήποτε συγκροτημένο και εφικτό εναλλακτικό πλαίσιο από αυτούς που σήμερα καταψηφίζουν. Η καταψήφιση χωρίς υπαλλακτικό σχέδιο μακάρι, μακάρι, να μην οδηγήσει τη χώρα μας σε καταστροφική πορεία! Το τρίτο δεδομένο αφορά τις αντιδράσεις διεθνώς. Από τη στιγμή που λήφθηκε η απόφαση του Eurogroup, έχουμε γίνει μάρτυρες μιας μεγάλης στροφής του συνόλου σχεδόν των έγκυρων διεθνών μέσων ενημέρωσης. Ενώ πριν την απόφαση η Κύπρος ήταν το μαύρο πρόβατο, μετά την απόφαση όλη η κριτική -και δικαίως- έχει στραφεί προς το Eurogroup, για τους κινδύνους στους οποίους έχει θέσει ολόκληρη την Ευρωζώνη, το κοινό νόμισμα, με αυτή την απόφαση για το κούρεμα των καταθέσεων.

Αυτή την ώρα δε διαφαίνεται κάποιος τρίτος δρόμος, αλλά οφείλουμε, κύριε Πρόεδρε, να το παλέψουμε μέχρι τέλους, για να βρούμε, για να δημιουργήσουμε, είμαστε υποχρεωμένοι να προσπαθήσουμε να βρούμε έναν τρίτο δρόμο. Στο διάγγελμά του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε ότι συνεχίζει να δίδει τη μάχη. Αυτή τη μάχη τη δίνουμε μαζί του. Δεν παραδίδουμε τα όπλα, δε ρίχνουμε λευκή σημαία και συμπαραστεκόμαστε στις προσπάθειές του, συνεχίζοντας προς οποιοδήποτε πιθανές κατευθύνσεις. Έχουμε εθνική υποχρέωση να σταθούμε στο πλευρό του όλες οι πολιτικές δυνάμεις. Και πρέπει να στείλουμε το μήνυμα στους φίλους μας ότι πίσω από τις

προσπάθειες του Προέδρου βρίσκεται ενωμένο το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας και σύσσωμος ο λαός, ανεξαρτήτως ιδεολογικών ή πολιτικών διαφορών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχοντας βάλει στη ζυγαριά τις επιπτώσεις της υπερψήφησης, το τεράστιο κόστος της καταψήφησης, αλλά και τα δεδομένα στα οποία έχω προηγουμένως αναφερθεί, πιστεύουμε ότι η πιο χρήσιμη και η πιο επικοινωνιακή στάση που θα μπορούσε να στηρίξει η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού, αφού έχει απορριφθεί η πρότασή μας για αναβολή της σημερινής συνεδρίας, είναι η στάση της αποχής από την ψηφοφορία. Η στάση αποχής, θέλουμε να το τονίσουμε και να το διευκρινίσουμε, είναι έκφραση και του απόλυτου σεβασμού μας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη, που στις Βρυξέλλες έδωσε σκληρή μάχη για την Κύπρο μας, αλλά τέθηκε υπό το εκβιαστικό δίλημμα της έγκρισης ή της χρεοκοπίας.

Δε θέλουμε να κόψουμε όσες γέφυρες συνεννόησης έχουν απομείνει ούτε στο εσωτερικό, αλλά και ούτε στο εξωτερικό. Θα εργαστούμε. Θα εργαστούμε δίπλα στον Πρόεδρο, ώστε να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε άμεσα μια αξιόπιστη αντιπρόταση που θα δημιουργήσει συναίνεση και ενότητα. Μόνο αν μπορέσουμε να εμφανιστούμε ενώπιον των εταίρων μας ενωμένοι, με μια φωνή, και με μια ρεαλιστική πρόταση που θα είναι εξίσου αποτελεσματική αλλά σαφώς λιγότερο επώδυνη και επικίνδυνη, μπορούμε να ελπίζουμε σε μια απόφαση που θα διασφαλίζει πραγματικά την αποφυγή νέων οικονομικών περιπετειών. Δεν απορρίπτουμε οποιαδήποτε άλλη πρόταση, φτάνει να είναι σωτήρια για τον τόπο μας. Μια τέτοια αντιπρόταση μπορεί να οδηγήσει ίσως τους εταίρους μας σε δευτερες, σοφότερες, σκέψεις, ώστε να καταλήξουμε σε ένα σχέδιο που θα μπορέσει να εξασφαλίσει όχι μόνο την ομοφωνία αλλά τουλάχιστο μια ισχυρή πλειοψηφία στήριξης στο κοινοβούλιο και στην κυπριακή κοινωνία, αλλά και που πρωτίστως θα διασφαλίζει τη σωτηρία της κυπριακής οικονομίας.

Η στάση αποχής που τηρούμε σήμερα αποτελεί τη φωνή της μετριοπάθειας και του προβληματισμού στο εσωτερικό, αλλά θέλουμε να ακουστεί και σαν μια εκκωφαντική έκκληση προς τις Βρυξέλλες, το Βερολίνο, τη Φρανκφούρτη και την Ουάσινγκτον: «μη σπρώχνετε την Κύπρο εκτός του ευρώ!»! Δεν είναι η πρόθεσή μας, δεν είναι η επιθυμία μας, δεν είναι η επιλογή μας!

Μπορεί να φέρουμε ως Κύπρος σημαντικό μερίδιο της ευθύνης για το γιατί φτάσαμε έως εδώ, αλλά παράλληλα ευθύνονται και κάποιες άλλες πολιτικές και αδυναμίες της Ευρωζώνης, αλλά και η διεθνής οικονομική κρίση. Παρ' όλα αυτά, δεν πρόκειται να συνηγορήσουμε ποτέ στο να οδηγήσουμε τον τόπο μας σε νέες περιπέτειες. Απαιτούμε διασφαλίσεις σαφείς και συγκεκριμένες.

Κυρίες και κύριοι,

Κατανοώ και κατανοούμε το “όχι” στην πρόταση της τρόικας. Παρακαλώ, κατανοήστε κι εμάς το δικό μας “όχι” στις εθνικές περιπέτειες, το “όχι” στη χρεοκοπία της χώρας μας. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αλλά και η κυβέρνηση έχουμε δείξει στην πράξη την ειλικρίνεια των προθέσεών μας για συνεργασία. Μακριά από επίρριψη ευθυνών θα δουλέψουμε, ώστε, αν είναι δυνατό, τις επόμενες ώρες να ρίξουμε αχτίδα φωτός στην άκρη της σήραγγας για τη διάσωση της κυπριακής οικονομίας, επαναλαμβάνοντας πως όλες οι προτάσεις είναι καλοδεχούμενες, φτάνει να οδηγούν στην αποφυγή της χρεοκοπίας της χώρας μας. Διαφορετικά, οι συνέπειες θα είναι τραγικά ανυπολόγιστες και οι ευθύνες εξίσου τεράστιες.

Η ιστορία μάς καλεί να δείξουμε υπευθυνότητα, σοβαρότητα και συλλογικότητα. Έχουμε όλοι μας δηλώσει πολλάκις ότι αυτός ο τόπος και αυτός ο λαός πέρασε δυσκολότερα και όχι μόνο επιβίωσε, αλλά και διέπρεψε, με πιο τρανό παράδειγμα το οικονομικό θαύμα που κτίσαμε μέσα από τα ερείπια από την τραγωδία του 1974. Ας επιδείξουμε έστω και τώρα εκείνα τα προτερήματα που αναμένει από μας ο λαός μας. Ας κάνουμε πράξη τη θέση ότι τα δικά μας παιδιά δεν πρέπει να είναι η χαμένη γενιά του τόπου μας. Η χρεοκοπία της χώρας μας θυσιάζει ό,τι δημιούργησαν δυο προηγούμενες γενιές και υποθηκεύει το μέλλον των παιδιών μας. Είπε ο αγαπητός μου Μάριος Καρογιάν πολύ σωστά ότι από τώρα ξεκινά η πορεία προς το Γολγοθά. Εύχομαι να αποφύγουμε το δρόμο προς τον γκρεμό! Ο Θεός βοηθός!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει περαιωθεί η συζήτηση επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Υποχρέωση για την επιβολή τέλους επί των καταθέσεων. Άρθρο 4.

Δημιουργία ειδικού λογαριασμού. Άρθρο 5.

Προϋποθέσεις εφαρμογής. Άρθρο 6.

Διάπραξη ποινικού αδικήματος. Άρθρο 7.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με καμιά ψήφο υπέρ, τριάντα έξι ψήφους εναντίον και δεκαεννιά αποχές, τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τέλους επί των Καταθέσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με καμιά ψήφο υπέρ, τριάντα έξι ψήφους εναντίον και δεκαεννιά αποχές, το νομοσχέδιο καταψηφίζεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία του σώματος είναι ορισμένη, όπως γνωρίζετε, για την ερχόμενη Πέμπτη, 21^η Μαρτίου 2013, με ημερήσια διάταξη που σας έχει ήδη κοινοποιηθεί.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Αντωνίου Αντώνης	Μαππουρίδης Ρίκκος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυρίδης Μάριος
Βότσης Άγγελος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γεώργιος	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γιώργος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος
Καρογιάν Μάριος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσοουρίδης Νίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σαμψών Σωτήρης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαρίκας Φειδίας
Κουλίας Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Φακοντής Αντρέας
Κωνσταντίνου Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
β. Συζήτηση (Ν. Κατσουρίδης, Ν. Σαμψών, Γ. Βαρνάβα, Ν. Κωνσταντίνου, Ζ. Κουλίας) έπειτα από εισήγηση του κ. Ζαχαρία Κουλία για κήρυξη ως επείγουσας της πρότασης νόμου «Ο περί Προστασίας των Καταθέσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμος του 2013» και απόρριψη της εισήγησης.
2. α. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τέλους επί των Καταθέσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμος του 2013».
β. Εισήγηση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου για αναβολή του νομοσχεδίου, συζήτηση (Στ. Ευαγόρου, Γ. Βαρνάβα, Μ. Καρογιάν, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκης) και απόρριψη της εισήγησης.
γ. Αγορεύσεις (Ζ. Κουλίας, Γ. Περδίκης, Δ. Συλλούρης, Γ. Ομήρου, Μ. Καρογιάν, Αντρος Κυπριανού, Α. Νεοφύτου) για το νομοσχέδιο και καταψήφισή του.

Τιμή: €3,50